



Miljenko Stojić

# MIRKOVE PRICE

Miljenko Stojić • Mirkove priče

*Nakladnici*

**Cvitak  
Alfa**

*Urednik*

**Krešimir Šego**

*Recenzenti*

**Božidar Prosenjak  
Šimun Musa**

*Lektura i korektura*

**Zdenka Leženić**

*Ilustracije*

**Ante Ivanković**

© **Miljenko Stojić**

*Tisak*

**Fram-Ziral, Mostar**

ISBN 978-953-297-268-9

*CIP zapis dostupan u računalnom katalogu  
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu  
pod brojem 745549.*

Miljenko Stojić

# MIRKOVE PRIČE



Međugorje – Zagreb, prosinac 2010.

*Sve su priče izišle u Cvitku,  
listu za sretno djetinjstvo,  
od rujna 2004. do lipnja 2008.*

**I.**



## PRUŽANJE RUKE

Priče obično počinju: »Bilo jednom davno...«. Ja ću početi slično. Neki dan obratio mi se Računalko. Bio je malo smeten, duboko u svojim mislima. Odmah sam mu rekao: »Što je Računalko, što se brineš? Sve će biti u redu, ne boj se!« On mi tada reče da se upisao u srednju školu i da nije više u mogućnosti pisati za Cvitak. Već je stariji, nove su obveze tu, stisnulo ga sa svih strana. Nasmijao sam mu se. Bio je uvijek hrabar, zbog čega sada gubi vrijeme na brige? Ako ne može pisati, neka predloži nekoga drugoga ili neka ga pronađe glavni urednik i sve će biti u redu. Pogledao me je značajno: »Zbog čega ne bi mogao ti, Mirko? Ta i do sada smo radili zajedno! Anđeo si, znat ćeš to bolje od mene.«

Sad sam ja bio u škripcu. Ako se počnem izmotavati, reći će mi sve ono što sam ja njemu maloprije govorio. Bilo bi to ružno za jednoga anđela, zar ne? Nisam imao izbora. S druge strane, bilo mi je drago. Računalko, znači, cijeni pomoć koju sam mu pružao kroz ovo vrijeme. Uvijek je htio da pročitam ono što je napisao i da slobodno prekrižim ono što mislim da nije dobro. Htio je jednostavno što vjernije koračati dječjim svijetom. No, zadnju je odluku



uvijek donosio on sam. Mogao me je poslušati, a mogao je i ne poslušati.

O čemu, dakle, sada pisati? Računalko je imao svoj način i svoj svijet, a ja imam svoj. Nakon razmišljanja odlučio sam nastaviti više-manje njegovim stopama. Moje pisanje bit će povezano sa svijetom tehnike. Sjetio sam se, naime, da sam ovih dana listao neke internetske stranice. Nemojte se čuditi što sam to činio kao anđeo. Htio sam vidjeti što ljudi rade i upozoriti ih ako nešto nije u redu. Tehnika nas mora činiti boljima, a ne lošijima. Mislím da svatko pametan tako razmišlja. Vidio sam da ima dosta lijepih, dobrih stranica. Zašto da vam ne progovorim nešto o njima i ne kažem vam gdje se nalaze? Računalko će mi također pomoći u tomu. Ne ću mu dati da se tek tako lako izvuče! Ja sam njemu pružio ruku prijateljstva i suradnje, zbog čega je on ne bi sada pružio meni? Ma, naravno da hoće! Dobar je on dečko. Neki mi je dan rekao da je pametno u zajedništvu činiti dobre stvari. Vjerujem da to nije zaboravio i da će se toga držati.



## TORBA

[www.apollonia.hr](http://www.apollonia.hr)

Jesen je. Školska godina je već počela. Gledam prvašice kako se uvijaju pod težinom knjiga. Neki se među njima ljute, neki to jednostavno prihvataju kako jest i gotovo. Nije ništa bolje stanje ni s onima starijima. Jedina je razlika u tomu što su oni kušali pribaviti si torbu koja im bolje odgovara i ništa više.

A danas ih zaista ima različitih na tržištu. Nekada nije bilo tako. Stariji to najbolje znaju. Mnogi od njih išli su u školu s torbom opletenom od vune u kojoj se uglavnom nalazila pločica, kreda i poneka knjiga. Nedostatak pomagala nadoknađivali su pamćenjem. Nije im trebalo dva-put ponavljati. Znali su da unatoč svemu moraju biti spremni u školi. Događale su se, naravno, i nezgode. Bilo je to obično onda kada bi se potukli ili bi torbe stavili da im služe kao vratnice prilikom igranja nogometa. Uvijek bi tada prva stradala pločica. Za učinjeno roditelji su ih obično »nagrađivali« opomenom i šibom. I život bi išao dalje... Kako su se popravljale društvene prilike, tako su i torbe dobivale drukčiji izgled. Da ne dužimo, danas su napravljene na raznorazne

načine. Pozivaju da ih čovjek uzme i pro-  
nosa. Onaj tko ide u školu, zaista može  
birati. K tomu su prilično široke. Može u  
njih stati dosta knjiga. Jesu li školarc-  
ci zbog toga zadovoljniji nego oni prije?  
Mislím da nisu! Ne počiva sreća u tomu da  
imamo sve najbolje i najljepše u životu,  
već u tomu da smo dobri. Vidim da mnogi  
roditelji tako govore dok spremaju djecu  
u školu. Kako je to pohvalno od njih! Žao  
mi je onih roditelja koji misle da su sve  
učinili ako djeci dadnu dovoljno novca da  
mogu kupiti što im srce zaželi. To je po-  
grješno. Treba imati ono što je neophodno,  
a višak samo guši.

Glede torba još sam nešto primijetio.  
Ima ih koje na sebi imaju posebne uloške,  
tako da onaj tko ih nosi trpi što manje  
opterećenje i nosi ih lakše. Mislím da  
to nije loše. Treba čuvati zdravlje dok  
obavljamo svoje dužnosti. Pade mi nešto na  
pamet! Oni ulošci su poput dobrih riječi  
starijih, o čemu sam maloprije govorio. Te  
riječi pomažu čovjeku lakše nositi svoj  
svakodnevni teret. Njega, naime, svatko  
ima, bez obzira išao u školu ili je iz  
nje već davno izišao. Zemlja na kojoj se  
živi nesavršena je i neprestano čovjeka  
pritišće raznoraznim poteškoćama. Ljudi  
će se toga riješiti tek kada dođu u  
nebo. Međutim, ako ne budu dobri, muka  
se i dalje nastavlja. Oni koji će se ove

godine spremati za prvu pričest, učiti će o tome. Budu li dobro učili, rekao bih da će njihova torba uroditi dobrim plodom. A to je smisao svakog učenja.

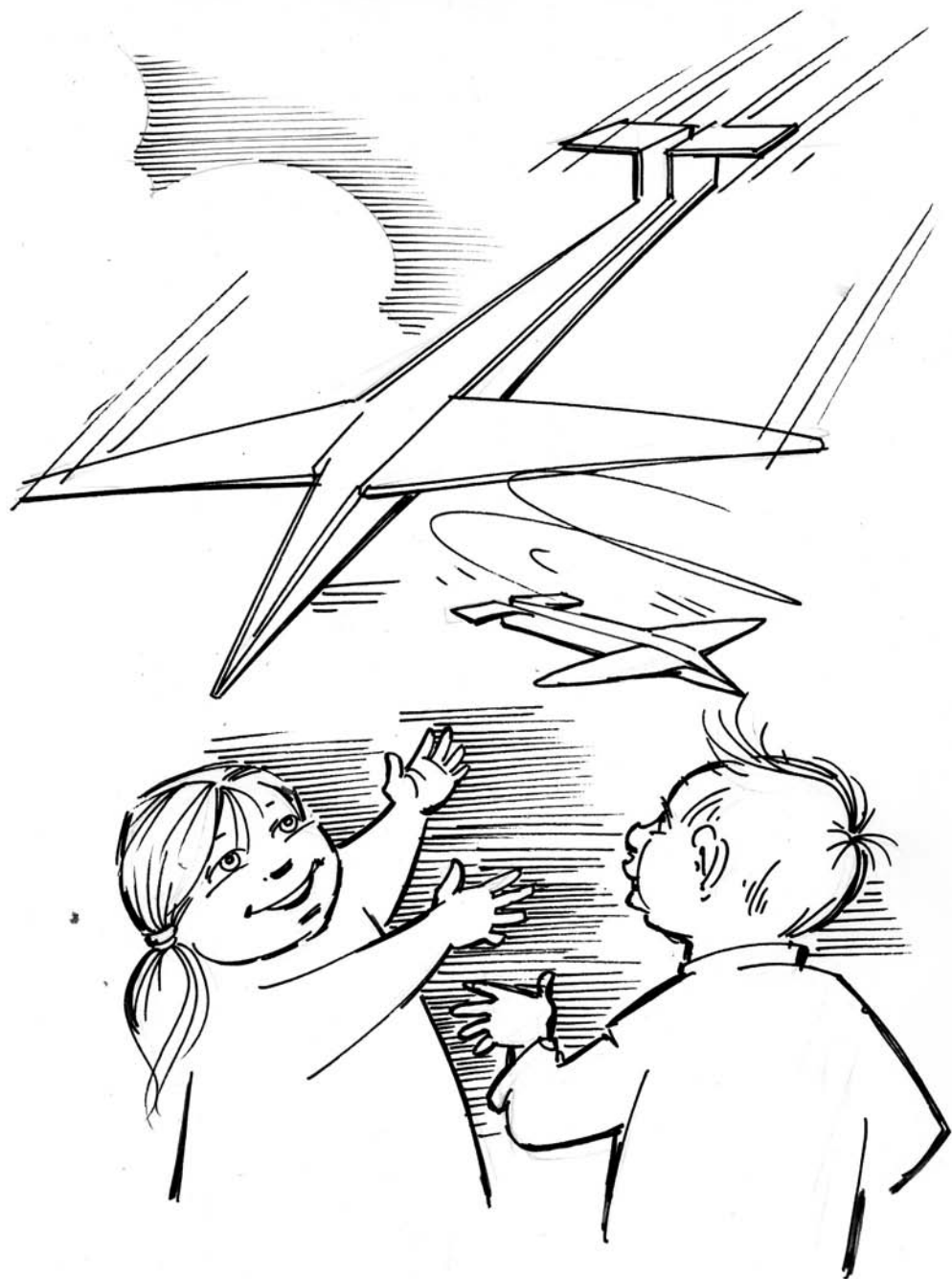


# LISTIĆA LET

[www.origami.com](http://www.origami.com)

Divno je gledati zrakoplove kako lete nebom za lijepa vremena. Izgledaju poput ptica, nesputani, nasmiješeni. Uvijek ih pozdravim! Ljudi me u njima ne vide, ali me osjete, ovisno od toga kakve su im namisli u srcu. Možda ćete mi reći da trebam pripaziti da mi neki zrakoplov ne sprži krila. Nema opasnosti. Mi anđeli nismo ničim ograničeni i ništa nam ne može nauditi. Jedino nam je žao kada ljudi nisu dobri. Oni to nekada opravdavaju ovim ili onim, ali zlo se ničim ne može opravdati. Kako mi je bilo žao ljudi i zrakoplova koje su prije nekoliko godina upravljali prema nekim zgradama u Americi! Pokušao sam došapnuti onima koji su to činili da se zaustave, ali me nisu htjeli slušati. A onda su drugi naumili kazniti njihove i tako je zlo nastavljeno. Ljudi se zaista trebaju moliti da to što prije prestane.

Mislio sam vam nešto drugo govoriti, a ja se, evo, raspričao o suvremenim događajima. Počeo sam sa zrakoplovima imajući na umu vaše dječje školske nestašluke. To je ono kada od papira pravite zrakoplove pa oni veselo lete po učionici. Naravno, uvijek se to zbiva kada učiteljice nema



blizu ili kada ona ne vidi. Škola, ipak, nije za takve stvari. Ne samo da to smeta učenju, nego može nekoga i ozlijediti. Zna, oči ne trpe oštre papirnate vrhove. Unatoč svemu nezgode s papirom ne bi vas trebale smesti da se njime igrate i od njega izrađujete raznorazne stvari. Treba samo pripaziti da nešto loše ne učinite, i to je sve.

U Japanu je pravljenje raznih oblika od papira pravo umijeće. Zovu ga »origami«. Što sve oni od toga ne znaju napraviti?! Prave tako cvijeće, životinje, ljude..., i to bez škara i ljepila. Kada netko za rođendan, neki blagdan ili drugu proslavu, dobije nešto takvo, radostan je. Zna da to nije neka skupocjena stvar, ali u njoj prepoznaje ljudsku jednostavnost i blizinu što treba svakom čovjeku bez obzira koliko bio bogat. Ne može se, naime, živjeti sam na ovoj zemlji. Znao je to sv. Nikola pa je bio darežljiv. On to čini i danas. Posluži se rukama naših bližnjih, onih koji nas dobro poznaju. Oni mu kažu koga treba darovati i kako. Mislím da ste vidjeli da su to uvijek jednostavni darovi. Ako takvi nisu, znači da su stariji u sve malo umiješali svoje prste. Baš me zanima kako će to izgledati ove godine! Vjerujem da će biti i nešto savijeno od papira origami tehnikom. Ne pomognu li stariji sv. Nikoli, možete mu pomoći vi, djeco. Listića

papira uvijek se nađe, dodajte još samo malo mašte i let u nešto novo može početi. Ja ću kao anđeo naravno biti blizu i radovati se svakom vašem uspjehu. Vi ste moji dobri prijatelji.

## DAR

[www.dvcvrcak.hr](http://www.dvcvrcak.hr)

Djeca u vrtiću uvijek su mi bila zanimljiva. Tada najviše sliče nama anđelima. Ne pomišljaju na zlo, na svijet gledaju otvorenih očiju. Istina, bude i trenutaka kada se zaborave pa se počupaju, ali ne treba za sve dizati uzbunu. Ubrzo su spremna ponovno dijeliti neku igračku, družiti se. Da im stariji ne daju loš primjer, mnogo bi manje upadala u pogrješke. No, život je jednostavno takav. I oni su nekada bili djeca i promatrali starije od sebe. U čemu je, dakle, mudrost? Polako, odgovorit ćemo na to.

Ja kao anđeo nikada nisam bio u vrtiću. Jednostavno sam anđeo i gotovo. Računalko je bio. Sjećam ga se iz tih vremena. Malen, bucmašt i pomalo sramežljiv. Sada se ne bi reklo da je bio takav. Izrasta u pristala mladića. Još netko nije bio u vrtiću. Pogodite tko! Nisu to samo današnja siromašna djeca, već i netko drugi. Pa da, Isus! Sve da je i bilo vrtića kao danas, on ne bi išao u njih. Obitelj u kojoj se rodio bila je siromašna i stanovala na selu. Ipak, uvijek se lijepo vladao. Selo je bilo sretno da živi u njihovoj sredini. Na početku nisu znali tko je on, tek su to



saznali pri kraju. A tada je trebalo odrediti se - biti za ili protiv njega.

Djeci u vrtićima, a i malo većoj, uvijek je drago kad im netko nešto dadne. Drago je to čak i starijima. Vrijeme Božića ili slavlja Isusova rođenja trenutak je kada svi jedne druge darujemo. Ti se darovi stave pod božićno drvce i kažemo da ih je donio novorođeni Isus. Bude nekada i smiješnih zgoda. Jedanput su tako jednome dječaku rekli da mu je hlače pod borom donio Isus. On ih je pogledao i zaključio da mu ih ne bi bio donio da mu nisu okračale. Budući da je navikao nositi odjeću starijeg brata, nije mogao drukčije zaključiti. Ipak, preko tih hlača pokazano je nešto drugo. Međusobno se cijenimo i volimo, makar dar bio siromašan. Činimo to zbog dobrote u sebi. Bog ju je jednoga dana stavio u nas i želi da je dalje dijelimo. Vjerujem da ćemo se toga sjetiti ovoga Božića. To je prava mudrost, a ne imati mnogo toga. Tko se zna tako ponašati ne će davati loš primjer drugima. To je odgovor na pitanje koje smo postavili na početku. Jednostavno treba biti dobar i ne dopustiti onomu što je loše da prevlada u našem životu.

Pogađate da ću i dalje drugovati s djecom iz vrtića. Ovih božićnih dana posebno ću običi izbjegličku djecu. Rat im je roditelje potjerao s njihovih ognjišta. Una-

toč tomu žele ih negdje obnoviti i živjeti dostojno kao pravi ljudi. Vjeruju, a i ja vjerujem, da će djeca to znati cijeniti kad odrastu.

## OCJENE

www.odlikasi.hr

Mnogo je toga dobra u školi. Barem se meni tako čini. Malo se uči, malo igra, druži s prijateljima i polako raste. Nekada bude poteškoća, naročito kada dođe do nesuglasica pa se dojučerašnji prijatelji počupaju, ali prođe i to. Treba znati reći: »Oprosti!«

Čini mi se, ipak, da su svi nekako živčani oko tromjesečja. Vrijeme je to kada se svode računi. Naš rad i nerad izlaze na vidjelo. Bude i suza, opravdavanja da nas učitelji nisu najbolje shvatili i tomu slično. Ali, sve je tada već kasno. Ocjene govore o nama. Jedino možemo odlučiti popraviti se u sljedećem razdoblju i gotovo.

Ovdje kod nas anđela na nebu nema nečega sličnoga. Dobro se vladamo, obavljamo svoje dužnosti i nisu potrebne nikakve ocjene. Kako bi nam bilo drago da to shvate i oni čiji smo mi anđeli čuvari! Život bi tada na zemlji bio zaista lijep. Sve ono što su loše napravili prijašnji naraštaji, popravili bi novi. To je ujedno i pravi smisao škole. Uzalud je ako puno toga znamo, imamo najbolje ocjene, a ne vladamo se dobro. Slažete li se sa mnom? Malo to razmotrimo.

Računalčko mi je pričao o nekim svojim prijateljima koji su dan i noć učili, ali nikada nisu bili zadovoljni. Uvijek su htjeli biti bolji od svih. Drugi njegovi prijatelji nisu dobivali izvrsne ocjene u školi. Trudili su se koliko su mogli. Međutim, oni su bili i te kako druželjubivi, i te kako spremni pomoći u svakom trenutku. Govorio je da su mu ovi drugi bili draži. Mislím da je imao pravo. Naravno, ne znači to da je mislio da ne treba učiti. Htio je samo reći da nagomilano znanje bez duha ne vrijedi mnogo. Uistinu je tako. U sve što radimo trebamo unijeti svoju osobnost, učiniti da stvari oko nas lepršaju poput anđela. Zbilja je to moguće. Kada smo nasmiješeni, kada se znamo šaliti, pomoći drugome, zar nam se ne čini da sve oko nas leprša? Otvaraju nam se sva vrata i mi poput kraljeva idemo naprijed. Taman da i nemamo najbolje ocjene, drugi nas primaju raširenih ruku. Shvaćaju, naime, da se trudimo, i to je ono najvažnije. Nije Bog svakome dao jednake darove. Netko bolje pjeva, netko bolje crta, netko bolje izvodi tjelovježbu, netko... Tek u jednome svi darovi postaju jednaki: u trudu. Kasnije ćemo u životu shvatiti što nam bolje ide i krenuti tim putem. Bit će to put odlikaša, onih koji znaju uspjeti.

Jeste li nešto primijetili? Počeo sam više nego obično govoriti »mi«. To je zbog

toga što sam se poistovjetio s vama. Neka tako ostane. Nije mi žao dati vam ocjenu pet.



## KRALJEVI I KRALJICE

[www.janica.hr](http://www.janica.hr)

Bog svima. Ja sam Računalko, za one nove koji me ne poznaju. Nisam se još mislio javljati, ali Mirko navalio pa navalio. Veli da imam dovoljno vremena i da bih to trebao učiniti. A ja mislio još malo ljenčariti na krilima stare slave. Znaite, lijepo je kada te susretnu i kažu: »Ti si onaj što piše u Cvitku?!« Oni to znaju, ali ja znam i koliko je to odgovorno. Zajtjevni ste vi čitatelji i to je dobro. Još da vam kažem da od ove školske godine idem u prvi razred gimnazije i mislim da je to dosta o meni. O snalaženju u školi ne ću vam ništa govoriti. Dobro su vam poznate te stvari. Jednostavno treba učiti i nema poteškoća.

O čemu bih vam mogao govoriti? Ne ću o školskom gradivu, imate ga i sami. Znam što ću. Reći ću vam nekoliko riječi o kraljevima i kraljicama. Istina je da su oni za naš hrvatski narod samo prošlost, ali to ne znači da ih moramo zaboraviti. Bilo ih je zaista velikih. Sjetimo se kralja Petra Krešimira IV., kralja Tomislava, kraljica Jelene i Katarine, da ih sada sve ne nabram. Učinili su zaista mnogo za hrvatski narod i zaslužni su što danas živimo



u ovim krajevima u kojima živimo. Oduševljavali su me i drugi kraljevi i kraljice, samo ovi malo više jer su bili naši.

Može sada koje pitanje? Što uopće znači pojam kralj, kraljica, kraljevstvo, kraljevski i tome slično? Možda imati puno novca, doživljavati da te se boje, da ti se klanjaju iako toga nisi dostojan...? Recite slobodno. Nije točno, naravno, to što sam rekao. Samo oni loši postupaju na taj način. Oni dobri svoj kraljevski pojam doživljavaju kroz dobrotu, dostojanstvo. Znaju da su jednaki drugima, samo im je povjerena posebna služba i ništa više. To je kao kad netko dobiva dobre ocjene. Ako se zbog toga ne uzoholi i ako zna pomoći drugima, onda je pravi kralj i kraljica. Podrazumijeva se da to vrijedi i za druga polja ljudskih djelatnosti.

Kome bi se danas mogao dati naziv kralj i kraljica? Znam da ih ima puno koji bi to voljeli. Ipak, biram njih dvoje, brata i sestru. Pogađate: Kostelići. Kako samo umiju ophoditi sa svim onim pustim snijegom! Ja bih odmah pao čim bih se spustio niz najmanju kosinu, a oni se spuštaju niz brda i planine. Drugi ih slikaju, slave, žele biti s njima. Ipak, zbog svega toga ne izgledaju umišljeni. Znaju da će sve to jednoga dana prestati i da će ih ljudi tada cijeniti po tome kako su se ponašali. Uza sve to neprestano naglašavaju da su pri-

padnici svoga hrvatskoga naroda. Ta ljubav ih ne odvaja od drugih, nego im pomaže još se više s njima družiti. Učili su ih o tome tata, mama i još neki dobri ljudi. Baš su prava kraljevska obitelj! Vjerujem da se slažete sa mnom. U to vas ime pozdravljam.

## PUT KRIŽA

www.domovinskirat.hr

Mislim da ste prošli put bili zadovoljni. Računalko vam se vratio, odnosno Računalko nam se vratio. Kako bi to bilo ružno da smo se međusobno zaboravili nakon toliko vremena provedena zajedno! Ne može on bez nas, a ni mi bez njega. Još ćemo se mi, dakle, družiti. Imam neke namisli u glavi, ali o tom po tom.

Tužio mi se neki dan Marin, onaj iz IV. b razreda, da mu je teško u školi. Živcira ga učiteljica, živcira ga gradivo. Dobro što ga gradivo živcira, ali kako to da ga živcira učiteljica? Reče da ga uvijek nešto ispituje, ne da mu ni mignuti, jednostavno ne razumije djecu. Pitao sam ga je li takva i prema drugima? Odgovorio mi je potvrdno. A onda sam ga upitao ima li nešto dobro što radi? Nabrojio je da ne više na njih, da je spremna pokazati kada nešto ne razumiju najbolje i još drugih zanimljivih stvari. Nasmiješio sam mu se i namignuo. Shvatio je da nije baš sve tako kako kaže. Priznao je da ima trenutaka kada je zaista pogriješio. Pa i ono gradivo nije uvijek tako loše. Manje bi ga živciralo kada bi odlučio malo više učiti. Pohvalio sam ga da je počeo dobro razmišljati. Ako nastavi tako, bit će nešto od njega. Sada se on

meni nasmiješio. Znao je da ga zafrkavam iako ozbiljno govorim.

Sve ove životne zaprjeke koje ljudi imaju u životu moglo bi se nazvati putem križa. Znao ono: Isus nevin, a oni stavili na njega križ koji mora donijeti na Golgotu da bi ga tamo na njemu razapeli. Zar to nije nepravedno? Ali, takav je život na ovoj zemlji. Ili, netko se rodio siromašan pa ne može sebi ništa priuštiti. Čak ni jednu običnu čokoladu ili bombon! Kako takav život ne nazvati putem križa? Pada mi sada na um i primjer onih 66 fratara i puno više vjernika koje su bezbošci pobili uglavnom pri kraju ili nakon Drugog svjetskog rata. Ubili su ih samo zbog toga što su voljeli svoju vjeru i svoju domovinu. Baš su bili pravi mučenici i zbog toga ih žele proglasiti svetima! Ali, da bi mi danas o tome govorili na ovaj način, morali su proći svoj put križa.

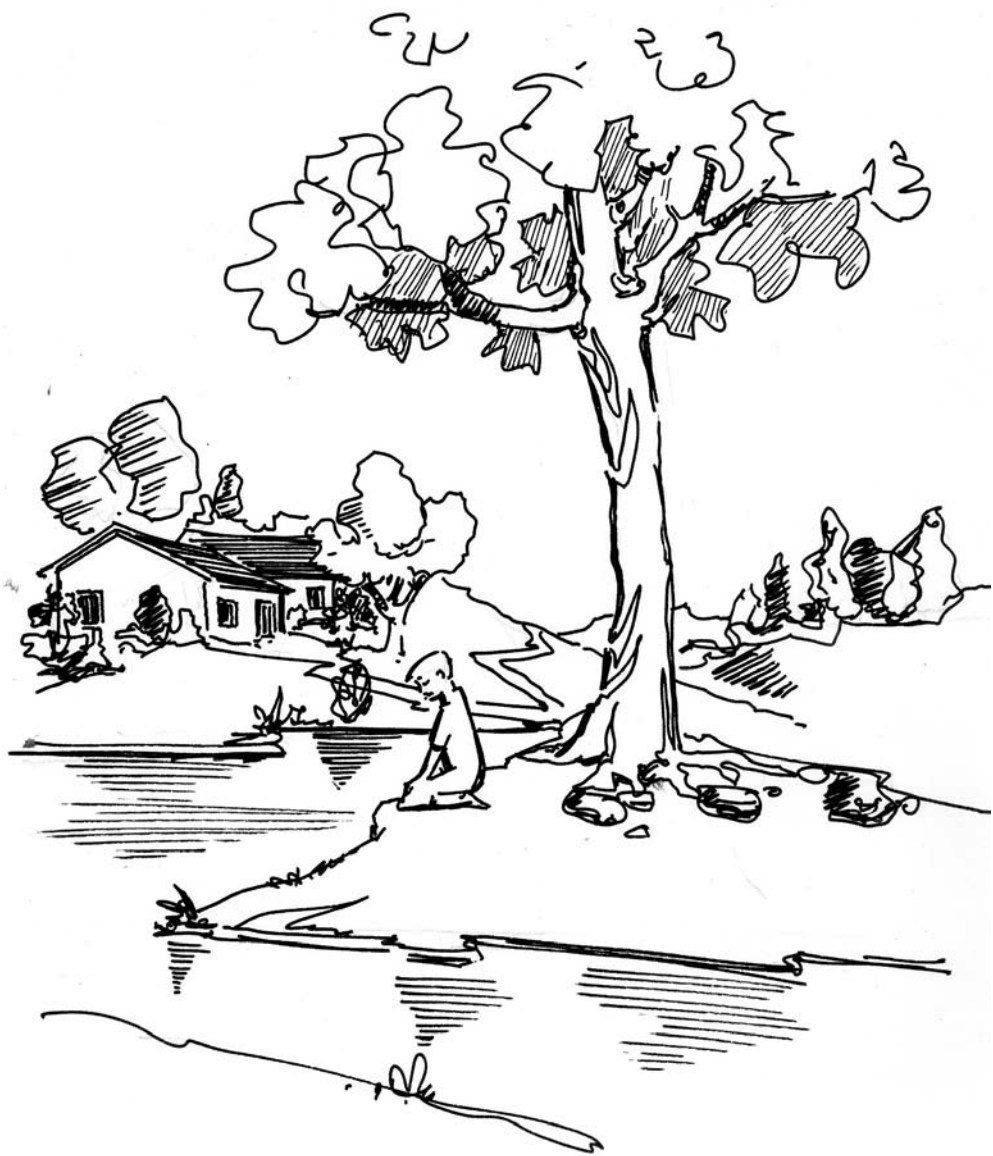
Ne bi bilo dobro da vi sada prolazite neke velike puteve križa, kao ni kasnije. Međutim, ako se dogode poteškoće u životu, jednostavno ih treba prihvatiti. Nakon toga one nam više ne predstavljaju nešto posebno. Tu su, a mi idemo dalje. Samo onaj tko je razmažen ne zna o čemu ja sada govorim. On neprestano cmizdri, sklanja se, umjesto da bude jak i uhvati se u koštac sa svim poteškoćama. Vjerujem da vi niste takvi. Vi razumijete što je križni put i ja se zbog toga vama ponosim.

## KRAJOLIK

[www.bonsai.hr](http://www.bonsai.hr)

Sva su godišnja doba zanimljiva. Različita su, ali njihova ljepota progovara kroz njih te je ljudi prepoznaju i upijaju. Ipak, mnogi najviše vole proljeće. Kad bi hladno pogledali na to, njihov bi dojam bio drukčiji. U proljeće ima mnogo kiša, oluja, sunce se muči da bi malo zagrijalo zemlju. Gdje je tu naročita ljepota? Naizgled, nema je. Ali ljudi znaju da se u proljeće sve budi, da će nakon ovih početnih muka svanuti nešto posve drugo. Krajolik će postati baš onakav kakav se želi: procvjetao, sunčan, primamljiv. Pa kako da proljeće ne bude jedno od najljepših godišnjih doba!?

Japanci puno pozornosti poklanjaju krajoliku u kojemu žive. Zbog toga se i moglo dogoditi da su izmislili bonsai. Ne znate što je to? E, pa to vam je uzgajanje pravih biljaka u kući. Šalim se? Nimalo! Biljke jesu prave, samo im je visina smanjena. Na taj način možemo u nekom kutku kuće napraviti svoj krajolik sa stablima koja volimo. Naravno ne će se to dogoditi samo od sebe, treba se malo potruditi. A kada sve to i postignemo, opet sve nije gotovo. Ne budemo li se brinuli o tim biljkama, one



ugibaju. Postajemo ustvari poput proljeća. Trudimo se, a naš trud biva nagrađen.

U nebu nema godišnjih doba, ali ima ljepote napretek. Zapravo sva su godišnja doba skupljena u tu ljepotu. Iako sam anđeo, ne mogu vam je najbolje opisati ljudskim riječima. Što se više opisuje, više ostaje za opisati. No, znate vi dobro na što mislim. To je ono kada ste sretni negdje u dubini svoga bića i čini vam se da nema ništa ljepše od toga na kugli zemaljskoj. Prisjetite se kada ste sve to doživjeli. Svaki taj trenutak samo je jedan prizor nebeske ljepote. Što ih čovjek ima više, sretniji je i mirniji u sebi.

Onaj tko neprestano popušta sebi baveći se onim što mu ne treba, nikada ne će saznati što je to bonsai, odnosno ljepota krajolika. Takav je nemiran, stalno misli da mora biti prvi, najbolji u svemu. A to je nemoguće. Bog je svakom čovjeku dao određene darove i on postaje sretan samo onda kada te darove pronade u sebi i živi u skladu s njima.

Htio sam vam još nešto reći, ali ne bih vam htio dosaditi. Čuli ste nešto pa pokušajte razmišljati o tomu. Samo lijenčine ne razmišljaju. Zbog toga u školi dobivaju jedinice, a izvan škole ih grde. Nije ugodno biti u njihovoj koži. Međutim, sami su krivi. Ako se žele promijeniti, mogu to učiniti kada god hoće. Poteškoća je samo

u tome da je povratak teži što se dulje ide krivim putem, baš kao dok čovjek luta gustom šumom. Približite uho da vam nešto šapnem: »Kako je s vama?«

## MOJ OTAC

[www.papa.hr](http://www.papa.hr)

Prelijepo je imati dobrog, velikog Papu. To su oni ljudi koji su shvatili da sve ne završava na ovoj zemlji, nego da postoji život i na nebu. Takav je bio papa Ivan Pavao II. Zbog toga su mnogi pohrlili iskazati mu posljednju počast. Vidjeli smo to posredstvom različitih suvremenih javnih glasila. Tehnika je zaista dobra kada se ljudi njome pravilno služe. Papa je bio zadovoljan dok je s nebesa gledao na to. Znao je da se ljudi ne obraćaju njemu, nego Bogu koji je govorio kroz njega. Radosni smo i mi ostali koji smo na nebesima. Znamo da je uspio još jedan čovjek. Kada dođe, radujemo se, a ne plaćemo. Shvaćaju to i neki ljudi pa u ovakvim prilikama zaključuju da treba biti bolji nego što su bili.

Ja se evo raspričah, a zaboravih na Dragu. Bili smo se dogovorili da vam on sada uputi nekoliko riječi. Čitao je na internetu mnogo toga o Papi, razmišljao o tome i nije se mnogo nećkao kada sam ga zamolio da po prvi put gostuje u našem Cvitku. Ako mu pisanje bude išlo, još će on nama govoriti, a ako ne, govorit će netko drugi dok će Drago tražiti što to njemu dobro ide u životu.

Ja sam, dakle, Drago. Raduje me da mi je Mirko ponudio ovaj prazan prostor na papiru. Ne umišljam sebi da znam dobro čitati i pisati. Idem u prvi razred pučke škole. Trudim se koliko mogu i više-manje zadovoljan sam uspjehom. Zbog toga sam svaki dan vještiji u čitanju i pisanju. Baš je lijepo gledati u ispisani papir i na taj način prodirati u svijet koji je stavljen na njega. Roditelji su mi to uvijek govorili, ali tek sada shvaćam smisao toga njihovoga govora. Znam da ćete mi reći da malo predobro pišem za svoje godine. Bit ću iskren. Pomaže mi tata. Jest i mama, ali tata više. Piše za različite novine i zna kako pomoći da i ovo moje pisanje u Cvitku bolje izgleda. Ali i ja njemu pomažem. Ne samo kada treba oprati naše vozilo, već na računalu. Dok je on bio kao ja, računala nije bilo. A ja sam rastao s njima. Čak su mi kupovali i igračke koje su ih oponašale pa sam bez po muke shvaćao što predstavljaju. Mama mi je pokazala što je to internet. Brzo sam učio i mislim da ću u tome postati bolji od roditelja. Baš ću ih iznenaditi!

Ovih dana malo sam se više bavio internetom zbog Papine smrti. Istina, televizija, a i radio, stalno o tome govore, ali mi je bilo zabavnije uz internet. Iako Mirko kaže da se treba radovati, meni je ipak žao Pape. Ne stidim se reći da sam ga

osjećao poput oca. Bio je nekako dobar i nekako pametan, uz to moj imenjak: Karol - Drago. Radujem se zbog toga. Mislím da je Mirko sada zadovoljan. Molit ću se da i novi Papa bude barem kao ovaj. Ustvari, već sam počeo.



## U DRUŠTVU PTICA

www.ptice.net

Mirko hoće da vam ja i ovaj put nešto kažem. Govorio sam mu da nisam previše svemu tomu vičan iako ću na kraju školske godine dobro proći. Međutim, on navalio kao i prije. Morao sam popustiti. Sada priznajem da mi sve ovo nije mrsko. Moji me školski prijatelji gledaju s malo više uvažavanja. Shvaćaju da sam netko, legenda kažu, a ja sam uvijek ja i ništa više.

Nego, o čemu da vam pišem? Nešto imam na umu, ali ne znam hoće li vam se svidjeti? Osim toga, uskoro počinje utakmica na televiziji pa bih sve trebao brzo završiti. Ma, kako je sve to složeno! Pokušat ću, ipak, pa što bude.

Nedavno nas je posjetio pisac koji piše za djecu. Ime mu je Zvonimir Balog. Nije posjetio baš našu školu, nego sve nas zajedno u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače u Mostaru. Moj je to prvi odlazak u Mostar i u taj dom, ali bilo mi je tako lijepo. Dan sunčan, po stablima ispred Doma ptičice pjevaju, nismo bili previše međusobno svadljivi... A i pisac je bio dobar. Nekako je jednostavan i uspio je približiti nam se. Znam da ne znam najbolje što su to pisci, ali mislim da svi trebaju



biti dobri i jednostavni. Nekada ih uopće ne razumijem. Pišu o nečemu što nas djecu nikako ne zanima. Budu li tako pisali i za starije kad odrastem, ne ću ih čitati niti im kupovati knjige. Sve da i ne će, tada će se morati popraviti.

Spomenuo sam ptice. Znaite, meni su tako drage. Volim ih slušati. Znam da najljepše pjevaju u šumi, ali strah me je tamo odlaziti sam. Bojim se da ću se izgubiti. Zbog toga nastojim povesti sa sobom seku Marinu. Ona je starija od mene i znat će puteve k šumi i iz šume. Ni njoj nije mrsko ići sa mnom. Zašto bi i bilo? Ona ne ljuti mene, ja ne ljutim nju i tako to ide.

Prije nekog vremena slatko sam se nasmi-  
jao. Ujak Mijo, znajući da volim ptice, pozvao me i rekao da poslušam jednu zanimljivu ptičicu. Izvadio je svoj pametni mobitel, tako zovu one mobitele koji su ujedno i mala računala, pritisnuo neku tipku i imalo se što čuti. Umjesto uobičajene melodije zakukurikao je pijevac. Upravo je prolazila baka Marta. Stala se okretati da vidi gdje to u po bijela dana pijevac pjeva. Kako smo se samo smijali! Pogledala nas je, shvatila da smo nešto izveli, odmahnu-  
la rukom i prošla. Kasnije sam joj obja-  
snio što je bilo i dogovorili se da ćemo se zajednički našaliti s didom Pavom. Ona ga voli zafrkavati, kao i on nju. Veseli su pa je svima oko njih puno lakše.

Ja, evo, svašta ispričah. Misli su mi letjele kao ptice. Neka lete. Treba se nekada i odmoriti, biti u društvu ptica. Eh, da mi je samo moći letjeti kao one! Odletio bih... Kamo? Ne znam. Smislit ću nešto.

**II.**



## PRIJATELJI

[www.geografija.hr/tema/stranica/okolis-flora-i-fauna](http://www.geografija.hr/tema/stranica/okolis-flora-i-fauna)

Ponovo ja, Drago. Mirko i Računalko navalili da vam nešto kažem. Kao da oni nisu stariji! No, dobro. Bili su mi izvrсни prijatelji prošlog ljeta pa ću im izići u susret. A i meni nije mrsko. Sve mi ovo dobro dođe kao vježba. Učiteljica veli da brzo napredujem otkako pokušavam pisati za Cvitak. Raduje me te njezine pohvale. Koga ne bi!?

Najviše sam se odmarao na našoj divnoj rijeci. Nije ni more loše. Lani sam u njemu tako uživao. Međutim, sada me rijeka više privukla. Možeš plivati, roniti, sunčati se, ali možeš uživati i u cvrkutu ptica u šumi pokraj nje. Nema dosadnih vozila, galame, ničega. Samo mi i priroda. Roditelji su ovaj put zaista odabrali izvršno mjesto za odmor. To je, znate, kod onih naših rođaka iz Donjeg Sela. Potrebno je samo jedno pola sata ići pješice do mjesta za kupanje i sve je drukčije. Može se kupati i bliže, samo tada čovjek nije tako miran kao ovdje. Čudi me kako to da ljudi ne cijene više prirodu. Čini mi se da bih dugo mogao biti u njoj. Roditelji me zafrkavaju da trebam postati pastir kad odrastem i uvijek ću biti u prirodi. Tko zna, možda i



postanem. Uistinu nije važno tko što radi. Važno je kakav je čovjek. U našem mjestu automehaničar Joža bolji je čovjek od onog političara Radomira. Nema ga uopće u novinama, ali zna se ponašati ljudski i ja ga zato više volim. Vidio sam da i on dobro cijeni prirodu. Onu prljavštinu koju stvori radeći nikada ne baca bilo kuda, nego je odlaže na posebno mjesto. Kasnije dođu neki drugi i odvoze je. Rekao mi je da oni znaju kako ju najlakše i najbolje uništiti tako da se ničemu ne naškodi. Odem zato k njemu i gledam kako radi. Nekada mu nešto i pomognem, ne što mu je potrebno, nego da sam osjetim kako je raditi takve stvari.

Dok smo se kupali na rijeci, jednoga je dana Računalko odnekud donio nekog malenog psa. Svi smo se okupili oko njega. Bio je tako mali i nekako umiljat. Računalko reče da se zove Puto. »Odakle znaš kako mu je ime«, upitao sam ga. »Niotkud«, odgovorio mi je. »Ja sam mu sam dao ime jer sam odlučio primiti ga u svoje društvo. Netko ga je ostavio i ja sam ga našao.« Slegnuo sam ramenima. Nisam imao ništa protiv ove Računalkove zamisli. Podragao sam Putu po njuškici, a on mi je liznuo ruku. Postali smo prijatelji. Računalko je sve to gledao i onda mi rekao da nema ništa loše u tome da budemo prijatelji sa životinjama, ali trebamo u isto vrijeme biti prijatelji i s ljudima. Ne znam zašto mi je to govorio.

Ja sam dobar s mnogima ako vidim da se možemo razumjeti. Ako mi se učini da nismo jedno za drugo, jednostavno se odmaknem. Vjerojatno ću to bolje razumjeti kada budem velik kao Računalko. Ne ću previše žuriti, lijepo je i ovako.

## LIKОВИ

[www.merz-mladi.org](http://www.merz-mladi.org)

Ima li itko da voli kad mu se suprotstave dvojica? Vjerujem da nema, osim onih snagatora u filmovima, ali to nije stvarnost. No, ja sam imao upravo to iskustvo. Dvojica protiv mene: Mirko i Računalko. Stali me uvjeravati da sam onih nekoliko puta kroz prošlu godinu dobro pisao i da moram tako nastaviti. Otimaо sam se koliko sam mogao. Na kraju sam popustio. Neka im bude. U povjerenju, nije mi mrsko da su me pohvalili. Mučio sam se da što bolje pišem (priznaо sam već, pisali su roditelji, ja sam smišljao tekst), pa ako oni misle da je dobro... Stoga, sve dok se drukčije ne kaže, znajte da ovo pišem, odnosno potpisujem ja, Drago. Savjetovat ću se s drugima, ali je moja zadnja. Dobro, idemo sada dalje.

Nedavno mi brat odnekud donio knjigu o Harryju Potteru. Pokušao sam je čitati i nisam daleko stigao. Malo mi je blesava. A mislio sam da valja. Ta stalno pričaju o njoj! Ne znam, ne razumijem da mogu pričati jedno, a stvarnost je sasvim drukčija. Roditelji mi kažu da je to tako jer žele zaraditi novac. U redu je što ga žele zaraditi, ali nije lijepo lagati. Baš su

čudni! Ima i drugih knjiga. Uzet ću koju dobru i nešto pročitati. Tako se saznaju određene korisne stvari i u isto vrijeme odmori od učenja. Jednim hitcem dva zeca, rekao bi stric Mladen koji je lovac.

Hoćete li da vam ispričam nešto o stricu Mladenu? Može? Dobro! Rekoh da je lovac. Volio je ići u lov i uvijek bi nešto ulovio. Ako ništa drugo, iz njegove bi torbe virile zečje uši. Drugima je to bilo čudno. Kako on može uvijek nešto uloviti, a oni ne mogu? Odlučili su pokušati razotkriti tajnu. Kada je jednom s torbom i zečjim ušima navratio u gostionicu, stali su ga zapitkivat o ovom i onom, a usput ga i častiti. On se raspoložio i stao uživati u društvu. U jednom trenutku skrivečki su pogledali u torbu. Kad tamo nema ništa, samo zečje uši pričvršćene za nju. Shvatili su što je radio: kada ne bi ništa ulovio, izbacio bi te uši van i pravio se kao da je ulovio zeca. Svi su se nasmijali. Oni dosjetki, a on kako ih je varao. Nije u svemu tomu bilo zlobe i nikoga nije vrijeđalo. Uostalom, strica su u mjestu svi poštivali.

Nije samo moj stric Mladen dobar. Ima još takvih ljudi. Ja sam nedavno čuo za jednoga. Rekli su da se zove Ivan Merz. Papa Ivan Pavao II., koji je umro prije nekoliko mjeseci, proglasio ga blaženim. Rodom je iz Banje Luke. Zbog rata tamo je ostalo vrlo malo katolika, ali će se valjda

vratiti. Bilo bi šteta da ne bude tako. Naravno da je dobra i Kraljica Mira. Nju vjernici posebno časte u listopadu i..., kada no još, aha, u svibnju. Ona je rodila Isusa, učili smo to. Zaista joj hvala. Da nije bilo Isusa, kako bi izgledao ovaj svijet?! Stvarno ne znam! Znam samo da je dobrota lijepa.



## NAŠA VLADA

www.vlada.hr

Moj je tata u zadnje vrijeme opet počeo malo više pričati o politici. Mama mu stalno govori da je bilo lijepo kada je manje pričao, a ja šutim i uglavnom mislim kako je to meni još daleko, slobodno prevedite dosadno. Jednostavno ne razumijem o čemu je sve točno riječ. Zbog toga me je najvjerojatnije tata nedavno i uspio dobrohotno prevariti. Nešto je bio raspoložen, lupnu me po ramenima i reče mi da idemo u Europu. Meni se lice ozarilo. Nisam znao gdje je ta Europa, ali nije bilo važno. Važno je da se nekamo ide. Upitao sam kratko: »Kada?« On je shvatio da nisam razumio i stao me zadirvivati. Kasnije mi je objasnio da se Hrvatska udružuje s drugim državama i da svi zajedno ulaze u jednu zajednicu koja se zove Europa. Razočarano sam ga pogledao. Volim Hrvatsku, ali volim i ja sam otići u tu Europu. No, dobro!

Drugi sam ga put upitao zbog čega se Hrvatska već prije nije pridružila Europi. Počešao se po glavi. Ja sam se nasmišao gledajući kako se češe tamo gdje nije imao kose. Nekako ozbiljan reče mi da je to duga priča. Uglavnom, dobro je da se konačno počela pridruživati. Naša vlada je uspje-



la drugima dokazati da smo jednaki njima. Sada sam se ja počeošao po glavi, a on se stao smiješiti. Ne znam na što je mislio. Upitao sam ga što je to vlada? Odgovorio mi je da su to oni ljudi koji se svakodnevno viđaju u Dnevniku na televiziji i koji raspravljaju kako da nam svima bude bolje. Htio sam ga upitati raspravljaju li kada ćemo imati mini audioliniju, jedna mi se baš svidjela, ali nisam. Ja ih slabo razumijem, a neki među njima mi se baš ne dopadaju. Ne dopadaju se svi ni mome didu. Samo on još kaže da ni predsjednik države nije Bog zna čemu. Zbog toga ponekada zadirkujem dida govoreći mu da su se na televiziji pojavili oni njegovi. A on samo okrene glavom i priprijeti mi prstom smiješeći se.

Kasnije sam malo dublje razmislio što bi to mogla biti vlada. Tako mi je pala na um jedna misao. Mirko, Računalko i ja također smo svojevrsna vlada. Zajedno pokušavamo da ovo pisanje u Cvitku bude dobro. Ja smišljam o čemu ću pisati, Mirko me savjetuje, a Računalko sve ukrasi adresom internetskih stranica koje odgovaraju onome o čemu govorimo. Potpomažu i drugi, ali mi smo glavni. Možda uskoro još neko ga uvedemo u ovaj rad. Mislim da smo prava vlada. Čak smo bolji od one s televizije: ne svađamo se međusobno, a ni s drugima za razliku od njih. Znam da ne treba sama

sebe hvaliti ili biti ohol, ali sam zadovoljan našim druženjem i našim radom. Ako ste još i vi s nama zadovoljni, kud ćeš išta ljepše!

## GLAS S BRDA

[www.medjugorje.hr](http://www.medjugorje.hr)

Moram vam priznati da sam ovih dana bio malko zločest. Što ste naperili uši, nisam bio zločest tako kako vi mislite. Samo sam mrvicu zafrkavao Mirka. Rekao sam mu da bi najbolje bilo da on u prosincu nešto napiše za Cvitak. Na nebu je pa o pojedinosti-ma može pitati druge ako ne zna. Odgovorio mi je da ću i ja dobro to znati opisati budem li slušao svoj glas onako kako slušam njega. Nisam vidio da se naljutio, ali sam mu ipak rekao da sam se šalio.

Još me niste prestali pitati kako ja to razgovaram s Mirkom pa ću vam i to reći. Jednostavno. Odem na neko mirno mjesto, zatvorim oči, smirim se i počnem zamišljati svoj razgovor s njim. Nije da se hvalim, ali nekada ne mogu razaznati jesam li ja to samo dopuštao da mi Mirko govori kroz moje misli ili je on stvarno tjelesno bio sa mnom, tako su, naime, ti trenutci bili lijepi. Eto, ispunio sam vašu znatiželju kojom me progonite već neko vrijeme i možemo nastaviti.

Nedavno me za vrijeme učenja uznemirila pucnjava. Prenula me iz mojih misli i nisam znao što se zbiva. Tek nakon nekog vremena palo mi je na pamet da je Božić

blizu i da bi se moglo o tome raditi. Kada sam poletio van da i sam u tome sudjelujem, stariji brat Zdenko podučio me da je to besmisleno. Može se slaviti na stotine drugih načina, a pucanje je samo opasnost da se ozlijedimo. Gledao sam u njega i nisam znao što odgovoriti. Izišao sam i priključio se djeci s manje žara nego u početku. Nisam vidio da se itko ozlijedio. Kasnije sam razmišljao da je Zdenko zacijelo to vidio ili je čuo o tome. Ne bih volio da se nešto takvo dogodi ni meni ni drugome. Zaključio sam da je bolje bez pucanja. To se radi samo u ratu, ali ne će ga valjda ponovno biti!? Vjerujem u to.

Ima još netko komu vjerujem: Radiopostaji »Mir« Međugorje. U našoj kući, a i u susjedstvu, svi rado slušaju tu radiopostaju. Meni se najviše sviđa to što im glazba nije tako divlja kao u nekih drugih radiopostaja. Dobro, nekada bi mogla biti i malo življa, ali takvu glazbu vole stariji pa neka im bude. Ne mora sve biti po mome ukusu. Stric Marinko, koji se dobro razumije u tehniku, objasnio mi je da je ta radiopostaja dobro pokrila brda. Bio sam ga, naime, pitao kako to da se jasno čuje na raznim stranama, kako sam čuo da govore. Nisam ga najbolje razumio pa mi je objasnio da se signal koji se stvara u studiju širi uz pomoću odašiljača na brdima. Priznajem, ni sada ne razumijem

najbolje. Zbog toga ću vam o tome pričati neki drugi put kada sve to dobro posložim u svojoj glavi. Sada ću se dati malo više na slavljenje Božića. Pokušajte i vi.



## U NEPRILICI

[www.skijanje.hr](http://www.skijanje.hr)

Oni na televiziji neprestano govore da dolazi do zatopljavanja Zemljine kugle. Kažu da Sunce prži bolje nego bi smjelo. Meni se ne čini da je to tako. Koliko se sjećam, prošla je zima bila hladna, čak sam se bio i prehladio pa nisam nekoliko dana išao u školu. U povjerenju, prijašnjih se zima ne sjećam i nije mi mrsko da sam ostao kod kuće. Samo, kada bi se moglo ne ići u školu barem koji dan a da se čovjek ne prehladi! Susjed Srećko također tvrdi da je toplije nego prije. Zbog toga se uvijek porječka sa susjedom Brankom koji tvrdi suprotno. On je bio u mnogim zemljama i nije zapazio nikakvo posebno zatopljavanje. »Kad je zima, onda je zima, kad je ljeto, onda je ljeto«, njegove su najvažnije riječi. Sad ti budi pametan! Ali, baš me briga! Dok ja narastem, odgovor će se znati. Dotle još ima vremena. Bolje razmišljati o nečem drugom.

Privlači me igrati se na snijegu. Tako volim kada napada! Jedno ga vrijeme promatram kroz prozor kako se sve gušći i gušći spušta u pahuljicama. Kao da netko prosipa brašno po dvorištu! Tek kada se sve smiri izlazim van. Grudam se, kližem,



pravim snješka. Bit ću iskren pa priznati da nekada bude i suza. Nastojim ne udariti nekoga namjerno, ali se ipak dogodi. Ne znam kako nastoje drugi, samo znam da među suzama koje se proliju ima poneka i moja. Važno je samo to dugo ne pamtiti! Moramo biti prijatelji. Jer, s kim ćemo se igrati, ako ništa drugo?!

Smijao sam se neki dan. E-poštom Blaž je dobio karikaturu na kojoj su prikazana dva snješka i zec. Znaite što zec ima u rukama? Sušilo za kosu. I njime im prijeti. A znate zašto? Zbog toga što umjesto nosova imaju mrkvu. Njemu se ona svidjela i on bi je htio uzeti, a oni ne daju. Ta nisu ljudi! Tko će dati svoj nos!? Međutim, sušilo za njih nije igračka. Konačno jedan od njih kaže onomu drugome da zecu dadnu mrkvu i da idu svojim putem. Nakon što sam se prestao smijati, shvatio sam da je ostalo nerazjašnjeno kako je završio taj sukob. Upitao sam Blaža što on misli? Odgovorio je da ne zna, ali da je on na njihovu mjestu nasrnuo bi na zeca, razbio mu njušku i oteo sušilo za kosu. Čak bi mu njime spržio krzno. Koliko god su mi se njegove prve riječi činile razumnima, kasnije su bile pretjerane. Zec je dobio što je tražio i ne treba mu još dodatno pržiti krzno. To je ustvari osveta, a učili smo da se tako ne smije ponašati. Ali, što ako se zec samo šalio? Ne znam što bih odgovorio.

Znam samo da ne trebamo dopustiti da nas drugi tuku, da ne smijemo druge tući... Ipak, kako se obraniti ako druge ne istučemo? Morat ću o svemu tome još razmisliti, dobro razmisliti. Samim ovim mislima već sam polako počeo.

## IGRA

www.ucilica.tv

Nije da se hvalim, ali dobro sam prošao u školi. S odličnim! Stalno su me zafrkavali da trebam učiti inače ću propasti, a ja sam pametno raspoređivao vrijeme i puštao ih da pričaju što im se prohtije. Nisam ja stroj da mogu učiti kad oni hoće, smijati se kad oni hoće, igrati se kad oni hoće. Jednostavno imam zadatke koje nastojim dovršiti na vrijeme i potrebe koje nastojim zadovoljiti. Shvatit će oni to, a ja ću sve nastojati zapamtiti za ono vrijeme kada budem velik.

Lani sam od roditelja tražio da mi nešto kupe za dobro učenje, ove godine nisam. Imam svega. Što će mi još nešto drugo. Samo će mi smetati, živcirat ću se i na kraju to baciti. A toliko ima siromašnih na svijetu! Neka djeca ne mogu ići zbog toga u školu, neka ne mogu dobro učiti jer nemaju sva potrebna pomagala. Dobro je zaista učinio onaj Amerikanac koji je smislio računalo od samo stotinjak dolara. Stric Miljenko, koji čita i zna više nego ja, objasnio mi je da je on to smislio za siromašnu djecu. Država ili dobrotvori svakome djetetu darovali bi po računalo tako da može nesmetano stjecati digitalno znanje kao i djeca

bogatih. Bilo mi je palo na pamet da nije loše imati takvo računalo. Ako ga pokvariš, nije previše teško nabaviti drugo. Ne trebaš, dakle, neprestano na njega paziti kao do sada. Onda mi je palo na pamet da ne razmišljam ispravno. Ja imam računalo, odnosno moja obitelj, trebam ga čuvati i uštedjeti nešto novca da bih barem jednom vrsniku ili vrsnici mogao darovati to novo računalo. Mogli bismo se nakon toga čak i dopisivati, možda i preko interneta ako oni mogu doći do njega. Saznao bih tako o novim krajevima, a jednoga bi se dana moglo dogoditi da se i osobno upoznamo. Oni bi došli ovamo, ja onamo, baš bi bilo lijepo! Did Franjo stalno me učio takvu ponašanja i stvarno sam mu zahvalan.

Ponijela me misao o računalu pa zaboravih pohvaliti roditelje, odnosno zahvaliti im. Unatoč tomu što ništa nisam tražio, kupili su mi jedan CD. Naravno, nije to onaj prazni koji možemo »pržiti«, već onaj na kome se nalazi neki sadržaj. U ovom slučaju to je školski sadržaj, samo predstavljen s pomoću igara. Kad bi čitava nastava u školi bila ovako predstavljena! Meni se čini da tada nitko ne bi propao. Ta sva se djeca vole igrati i kako može biti da netko propadne? Ali, odgovorni to ne shvaćaju. Njima je draža ozbiljnost pod svaku cijenu. Kao da igra nije ozbiljna!? Stvarno su čudni! Možda da sklopimo nagodbu: - Neka

oni nas djecu uče malo više ozbiljnosti,  
a mi ćemo njih učiti malo više igri. Čini  
mi se da bi tada bilo ljepše i u školi i  
kod kuće.



## RATOVI

[www.franjevci.info](http://www.franjevci.info)

Dok još nisam pošao u školu, tako sam se volio igrati rata. Netko te goni, pravi se da puca na tebe, a ti bježiš, sam pucaš, valjaš se po tlu glumeći da si pogođen ili da si mrtav. Nije da i sada to ne volim, ali sam saznao da rat nije bezazlen kao u našoj dječjoj igri. U ratu se puca za pravo i gine za pravo. Čuo sam već nešto o tome i gledao neke filmove. Ipak, nikako ne mogu shvatiti zbog čega ljudi moraju ratovati. Pa zar nema nitko da ih razdvoji kada započnu s tim kao što nas djecu razdvajaju stariji kada se počupamo?! Očito nema ili oni ne žele slušati.

Tata me je ugodno iznenadio ovih dana. Reče mi da sam bio dobar i da će me voditi na Široki Brijeg. Već sam pomislio da se radi o nogometu ili košarci i počeo se tomu veseliti. Međutim, reče mi da me vodi na svetu misu. Nisam ga odmah razumio jer nije nedjelja i ne idemo u Međugorje gdje svaki dan ima mnogo naroda na svetoj misi. Objasnio mi je da su u Drugom svjetskom ratu komunisti ubili 66 hercegovačkih fratara i da sada idemo moliti za njihovu dušu da bi ih jednoga dana Crkva proglasila svetima. Gledao sam ga malo zbunjeno



i razmišljao: - Ako su bili nevini, kako su ih mogli pobiti, a ako su bili krivi, zar su ih baš morali pobiti? Mogli su ih i drukčije kazniti... Odmah sam se prisjetio da sam o tome već kratko pisao, ali sam zaboravio. Tad mi je mama pomagala u pisanju mojih sastava. Kao da je pročitao moje misli, tata reče da nisu ništa skrivili. Pobili su ih samo zbog toga što su bili fratri. Od tada fratri i narod uvijek u veljači obilježavaju obljetnicu njihova pogubljenja. U komunizmu je to bilo posve tiho, a nakon Domovinskog rata otvoreno. S tisuću misli u glavi gledao sam u njega i šutio. Sjetio sam se da mi je o tome i lani govorio, ali sam bio zaboravio.

Dok smo se vozili prema Širokom Brijegu, nisam mogao a da tatu ne priupitam nekoliko pitanja o onome što mi je ispričao. Najviše me zanimao razlog ubijanja. Ja ne bih bez veze ubio ni kokoš, a kamoli čovjeka. Tata je bio pričljiv i rekao mi da su fratri bili krivi samo zato što su vjerovali u Boga i što su voljeli svoj hrvatski narod, kao i sve druge ljude. Komunisti za razliku od njih ne vjeruju u Boga i ne vole druge, čak ni svoje. Oni se natječu tko će imati više vlasti i međusobno slušaju samo onoga tko je jači. Rekao sam tati da to nema smisla i da je dobro da je komunizam kod nas propao. »Tako je«, odgovorio je on ozbiljno, »i bilo bi dobro da propadne i u

drugim krajevima svijeta.« A ja mislio da je svugdje propao kada je propao kod nas!

Sve u svemu, mi smo djeca bolji od starijih. Ne ratujemo za prave, ne izmišljamo nešto poput komunizma, lakše se mirimo. Ako nas netko drugi ne razdvoji kada se sukobimo, razdvojimo se sami jer znamo da to Bogu nije drago. A ljudi to ne znaju. Morat ćemo ih naučiti kako vjerovati Bogu. Zašto ne? Nije sramota učiti od boljega, tako nam uvijek govore.

## LJUDI NA KONCU

[www.gkl-split.hr](http://www.gkl-split.hr)

Moji u kući nisu oduševljeni kada gledam televiziju malo više nego što oni misle da bih trebao. Stalno govore da se nema što vidjeti na njoj. Kako nema?! Programi se odvijaju cijeli dan, a o satelitskoj televiziji da ne govorim. Kada sam im to rekao, samo su odmahнули rukom. Nešto me zasmetalo u dubini. Kasnije sam razmišljao o svemu i mislim da su htjeli reći da u tim programima ima mnogo gluposti. Ako je to tako, slažem se s njima. I sam znam promijeniti kanal kada vidim da se prikazuje nešto ili što me uopće ne zanima.

Ipak, nedavno sam naišao na pravu stvar - kazalište lutaka. Nasmijao sam se do suza. Kasnije su objasnili kako se te lutke pokreću. Znaite kako? Koncima! Svaka čast onome tko to čini. Ja bih se jednostavno zapetljao. Ne vjerujem da je lako pogoditi kada treba koji konac povući. Za sve se traži učenje, da ponovim ono što mi stalno govore. Susjeda Pavica reče da postoje i ljudi na koncu. Gledao sam je ne razumijevajući, a onda sam se tako nasmijao. Na um mi je pao susjed Zele, onaj što ima preko stotinu kilograma. Da je njega staviti na te konce! Mislim da bi odmah svi popucali! Međutim,

što zapravo znači »ljudi na koncu«? Pitao sam Računalka. On se nasmiја i reče da ću to jedanput naučiti. Ali ja hoću sada! Na moje navaljivanje objasnio mi je da ima ljudi koji nisu samostalni, ne misle svojom glavom, može ih se prevariti i navesti da čine zlo. Zbog toga se kaže da su poput lutaka na koncu. Netko se njima igra. Bilo mi je jasnije. Sjetio sam se govora naše vjeroučiteljice. Ona kaže da čovjek u korizmi treba ostaviti sve što je loše, očistiti se iznutra da bi tako obnovljen dočekao Uskrs. Kad je takav, sretan je i voli druge. Ne čini zlo, ne može ga se lako prevariti, dobrodošao je u društvu... Dodao bih da je raskinuo sve konce. Da, upravo to! Tada se čovjek vjerojatno osjeća kao ptica, slobodan. Ne može letjeti, ali ipak leti. Kad sam sretan, ja se upravo tako osjećam.

Međutim, danas pticama nije dobro. Poludjele su kao krave prije nekoliko godina, kaže tata, a u školi nam kažu da one imaju groznicu. Svejedno mi je koje je od toga dvoga točno, samo mi nije svejedno da se to događa. Ako su ljudi krivi za takve stvari, onda su to zacijelo ljudi na koncu. Netko ih krivo usmjerava, laže im, iskorištava ih. Stvarno bez veze. Malo se ljutim na Mirka. Zašto on kao anđeo nije podučio ljude kako se trebaju ponašati? Tada bi svaki dan bio Uskrs, Božić, Dan državnosti

ili bilo koji drugi sličan dan. No, može li Mirko natjerati ljude da ga slušaju ako oni ne će? Kad bi ih natjerao, ne bi bili slobodni! Znači, najvjerojatnije da može, ali ne želi. Već me boli glava od ovog silnog razmišljanja. Malo ću odmoriti da mi se to sve lijepo slegne i da uspijem razaznati što je dobro, a što je zlo.

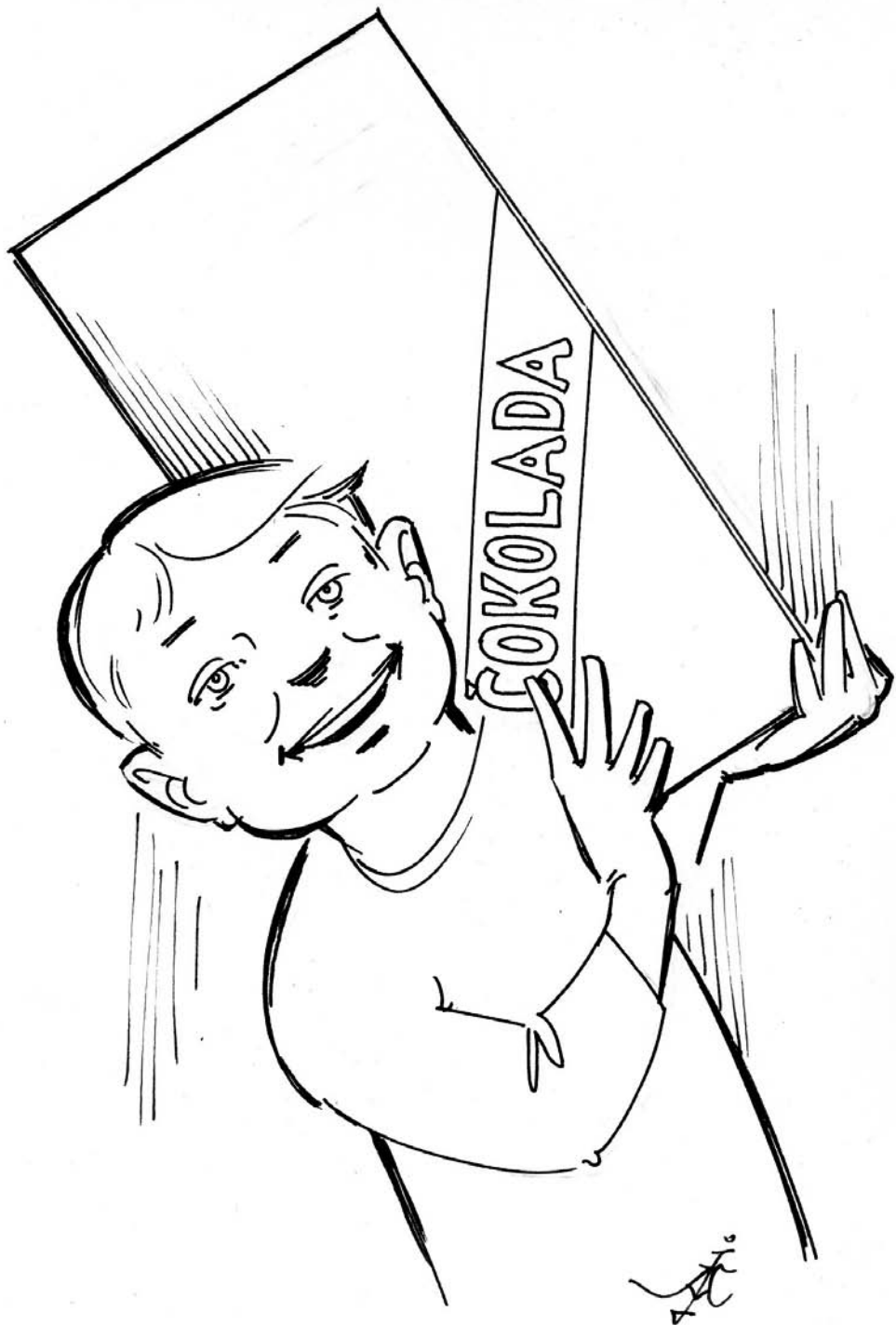


## JELO

www.cokolada.hr

Možda se čudite naslovu? Nisam ja nika-kva velika izjelica pa vam sada želim pri-čati o raznim jelima. Ispričovjedit ću vam samo neke stvari koje su mi se dogodile u posljednje vrijeme.

Meni moji ukućani često govore da trebam jesti, da je ovo i ono dobro za zdravlje, da ne ću narasti ako ne budem jeo. Nije mi teško poslušati ih kad je na jelovni-ku ono što volim: prženi krumpirići, malo mesa, kolači... Što ono još? Coca cola, sladoled..., i tako to. Ne razumijem za-što misle da nisam dobro izabrao i zašto mi neprestano moraju prigovarati. Ja nji-ma ništa ne govorim. Samo, za razliku od mene, oni jedu puno, debeli su, pa onda govore kako je najlakše skinuti kilogra-me. Kao da je to teško? Manje jedi i sve je riješeno! Kad su mi dojadili sa svojim opomenama, upitao sam ih jesu li ove go-dine posadili zimsku salatu, jesu li jeli ono što je liječnik rekao (čuo sam to kada je dolazio k bolesnoj baki), jesu li...? Odmahnuli su rukom. Ja sam slavio. Po-bijedio sam ih. Na žalost, okus pobjede nije dugo trajao. Proljeće došlo, ugrijalo sunce, a meni bilo vruće, skinuo sam više



COKOLADA

odjeće nego što je trebalo i prehladio se. Nisam mogao u školu. Došao liječnik, pregledao me i propisao mi vruć čaj. Reče da mi ništa ne će biti, da sam dobro, samo da trebam paziti na sebe, kako u oblačenju tako i u prehrani. Moji mu na to po nesreći rekoše što najviše volim jesti. »Ne može to tako«, odgovori on. »Trebalo više jesti salate, voća, povrća, jednostavno razne hrane uz uvjet da je svježija i da je rasla na prirodan način.« Nisam shvatio što mu znači ono »na prirodan način«. Uz to reče da jedno vrijeme trošim kapi propolisa. On je pčelinji proizvod i veoma je zdrav. Roditelji su samo klimali glavom, kao da je riječ o njima, a ja sam razmišljao da možda ne bi bilo ludo poslušati liječnika, barem jedno vrijeme. Uz to naročito me privlačio propolis. Ako je sladak kao med, nemam ništa protiv liječnikova savjeta.

Dok sam malo gledao tatine novine, ugledah mali napis o internetskim stranicama koje govore o čokoladi. Barem nešto pametno u njima! Zapisao sam adrese i kasnije ih posjetio. Zanimljive su. Neki su u Zagrebu osnovali udrugu ljubitelja čokolade. Ne, nisu to djeca, nego veliki. Znači, čokolada se sviđa i njima. Naravno da je volim, maloprije sam zaboravio i nju navesti. Puno su toga napisali o njoj. Nisam sve uspio pročitati, ali ono što jesam, zadovoljan sam. Uglavnom kažu da je dobra,

samo da se ne smije s njom pretjeravati. U skladu je to s onim što je i liječnik govorio. Znači, treba biti umjeren u jelu. Pa o tome smo govorili i na vjeronauku! E, onda mi je već lakše. Želim biti zdrav, a to i Bog voli.

## IZABRANA VRSTA

www.hns-cff.hr

Neki dan probušila mi se nogometna lopta. Igrao sam se s prijateljima. Lopta je tako lijepo odskočila da sam je dočekaao desnom nogom i punom snagom uputio prema vratima. Vratar, mali Ljubo, samo je zijevao. No, umjesto da se radujem zbog pogotka, ona je zamalo promašila vrata i nabila se na okrajak žice iz ograde. Čuli smo je kako šišti i kako postaje sve manja. Nije mi bilo toliko žao lopte, već će mi netko nabaviti novu, ali mi je bilo žao što smo prekinuli igru. Nikome se nije išlo kući po drugu loptu i tako je sve završilo. Baš su dosadni! Htjeli bi se igrati mojom loptom, a svoju čuvaju.

Tata me je opomenuo da moram paziti na stvari koje imam. Rekao sam mu da sam to nastojao, pa ipak se dogodilo što se dogodilo. Pomilovao me po glavi i dodao da se on rijetko igrao takvim loptama. Gledao sam ga zbunjeno. Nije valjda imao bolju? Pa zašto i meni ne kupi takvu kad su je njemu mogli kupovati njegovi roditelji?! Vidjevši moju zbunjenost, objasnio mi je da su se oni snalazili glede lopti. Jednostavno ih nije bilo. Svašta! Da nema lopti!? Nešto mi nije dalo mira pa sam ga

upitao jesu li se i oni igrali na našem igralištu? Nisu. Tada su tuda pasle ovce i krave. Znači, asfalta nije bilo?! »Nije«, odgovorio je. Najčešće bi se igrali na putu idući iz škole. Ponijeli bi neku malu lopticu, školske torbe stavili kao vratnice i igraju. Zar se nisu vozili autobusom u školu i iz škole? »Nije bilo autobusa«, opet je tata bio čudan. »Kako nije bilo«, ja sam dalje navaljivao. Rekao mi je da mi sada nema vremena to objašnjavati, mora ići na posao. »A ni posla tada nije bilo«, još je dodao. Zaprijetio sam mu da mu neću više nikad donijeti pivo kad se umoran vrati s posla ako mi sve ovo ne objasni. Nasmijao se i krenuo. Dobacio mi je još samo da mogu pitati i učitelje, znaju oni dobro što je komunizam. Kakve veze ima komunizam, nogomet, lopta, autobus, asfalt, posao? Ma daj, tata!

A opet, što ako on ima pravo? Najbolje da ja o svemu pitam vjeroučiteljicu s. Ivanu. Ona će to znati najbolje protumačiti. Smijao sam joj se kada je objašnjavala sličnost između nogometaša i svetaca. Rekla je da svi igramo nogomet, da svi pokušavamo biti dobri, ali samo neki između nas dospiju u izabranu vrstu. Poslije ljudi o takvima govore, dive im se, plješču im. Igraju u svim natjecanjima: europskim, svjetskim, prijateljskim. Dobro je to zapazila. Ali zaboravila je reći da nogome-

taš za izabranu vrstu ne može biti svatko ma koliko se god trudi. Međutim, svatko može biti svetac, odnosno dobar, ako to želi. Ne bi bilo loše spojiti obje izabrane vrste. Ipak, bilo kako bilo, ja ću već sada pokušati biti dobar, a kad odrastem nastojat ću biti vrstan u onome što radim. Zašto ne? Ja ne želim biti poput Mate koji se drogira, pije i besposličići.



**III.**



## RAZBIBRIGA

[www.stripovi.com](http://www.stripovi.com)

Uopće nije loše imati slobodnog vremena. Dobro se odmoriš od svih obveza koje su te trale kroz proteklo vrijeme. Ipak, ne valja se ni previše odmarati. Jednostavno dosadi. Vidio sam to prošlog ljeta. Zbog toga, čim bih počeo osjećati dosadu, tražio sam nečim se zaposliti. Nije to morao biti nekakav poseban rad, moglo je to biti i čitanje, igra s prijateljima, bilo što, važno je samo da se ne dosađujem.

Znam da Mirku nije nikada dosadno. On je anđeo i živi u drukčijem okruženju od ovog našeg. Vjerojatno mu je smiješno kako se mi nekada znamo ponašati. Bilo bi i nama smiješno da smo na njegovu mjestu. Trudim se biti dobar i nadam se da ću ga jednoga dana vidjeti na nebu licem u lice. Ovako, sada samo razgovaramo u molitvi, kao što sam to već jednom objasnio. Nekada je, na žalost, zaboravim i bude mi žao. Prijatelji se, naime, nikada ne zaboravljaju. Bez njih bi život bio zaista prava dosada.

Mislim da imam dosta prijatelja. Jedan je od njih svakako Računalko. Nije to samo zbog toga što ja nastavljam njegovo pisanje u Cvitku. Pravi je razlog taj što se razumijemo. Iako je stariji, lijepo pri-



čamo i ne svađamo se. Uopće nije kao drugi njegovi vršnjaci. Oni se nekako stide nas mlađih. Kao da i oni nisu bili u našim godinama! Misle da su popili svu pamet svijeta, ako su ostarjeli. Ostarjet ćemo i mi!

Računalcko me ovog ljeta prilično obradovao. Vidio je da sam počeo čitati crtane romane pa mi je donio nekoliko pisanih. Najprije sam mislio da su bez veze, ali kada sam ih pročitao, shvatio sam da je Računalcko dobro postupio. Nije mi se samo svidjelo kada me opomenuo da ne smijem stalno čitati romane, da trebam čitati i štogod drugo. Naravno da ne ću. Čitam i knjige iz školske lektire, one gdje dobro pobjeđuje zlo. Ima ih koje ja ne razumijem, ima i romana takvih. Sve neka strašila, nekakvi likovi s drugih planeta, ma, stvarno bez veze. Bilo je ljeto pa se moglo pribjeći i čitanju romana više nego obično. Čak sam i na internetu pronašao stranice na hrvatskom koje govore o njima.

No, da se vratim pisanim romanima. Najviše su mi se dopali oni o Wyattu Earpu i Docu Holidayu. Prvi je šerif, bori se protiv odmetnika, a drugi je kockar i pomaže mu u tome. Podrazumijeva se da se obojica znaju dobro tući, odnosno da kao pravi kockari znaju dobro pucati. Ne napadaju nikada drugoga, uvijek samo brane pravdu. Nije dobro što Doc Holiday kocka, ali nikoga ne

vara na kartama, bolji je od drugih i to je to. Slični meni kada se s drugima igram sličicama. Nisam im ja kriv što me obično ne uspiju pobijediti. Istina je, kasnije im znam sve vratiti. Međutim, kakva bi to bila igra ako nitko ne bi pobjeđivao!? A onaj šerif slični Računalku. Što govorim? Nije važno tko komu slični, važno je kako se tko ponaša. To kaže i Mirko. Njegove riječi želim zadržati u srcu i u glavi.

## POSLUŽITELJ

skola.sys.hr

Računalčko me ovih dana poslao kupiti mu novine. Nisam znao što će mu. Bolje da se igra sa mnom i s drugima, a ne da ih čita. Ipak sam ga poslušao. A što ću s njim?! Ta prijatelj mi je! Dok sam mu ih nosio, malo sam i sam zavirio u njih. Naletio sam na stranice o računalima. Jedan je naslov glasio »Server hrvatskih škola«. Znao sam što je server: to vam je ono računalo na kojeg se spajamo kad idemo na internet. Nemojte me sad gnjaviti kako se spajamo. Malo je to duža tema i o njoj možda drugički put ako već dotle to svima ne postane jasno. Međutim, nisam znao koji je smisao naslova. Priključio sam se na internet i lagano shvatio da ne predstavlja ništa posebno. Naišao sam na popis svih hrvatskih pučkih i srednjih škola koje imaju svoje stranice. Jurica me ispravio da bi trebalo reći: »...škola u Hrvatskoj«. Vjerojatno sam ga malo neobično pogledao pa me podučio da hrvatskih škola ima i u BiH, u susjednim zemljama, čak i u Americi, Australiji... On to zacijelo dobro zna jer je političar. Did ga uvijek zafrkava i kaže da ne će glasovati za njega na izborima, da mu je stranka premalo hrvatska. Meni to

bude nerazumljivo i obično se brzo udaljim. A Jurica mi poslije kaže da je politika nešto korisno za nas i za narod. Ne znam, razmišljat ću o svemu tome kad budem malo odrasliji nego što sam sada.

Bilo bi lijepo da i Bog ima server ili poslužitelja, kako kažu da se to može reći hrvatski. Zamislite, dodijeli nam korisničko ime i lozinku, prikačimo se i počnemo čitati što je dobro, a što je lijepo. Znam da mi se ne bi uvijek svidjelo ono što bih tamo našao o sebi, ali bi mi bilo lakše shvatiti što sam to pogriješio da u budućnosti više to ne činim. Uostalom, nisu ni drugi puno bolji od mene. Mama bi me sada povukla malo za uho. Ona uvijek kaže da nije važno kakvi su drugi, važno je kakvi smo mi. Neka joj bude. Ne ću istraživati tuđe pogreške, važno je samo da smo svi zajedno dobri. Bogu bi se to i te kako svidjelo. Zbog toga bi njegov poslužitelj imao velikog smisla. Pronašli bismo unutra dobre i lijepe stvari i to primjenjivali u svome životu. Na um mi pade: a kako se prikačiti na tog poslužitelja? Ta Bog nema ni telefona, ni ISDN-a, ni ADSL-a, ni... Bežično! Što se smijete?! Pa, pomolimo se. Što nam je molitva jača, to je i veza jača, odnosno možemo pristupiti većem sadržaju na poslužitelju. Mislim da je ovo zanimljivo. Ne hvalim se da je to meni palo na pamet, želim samo reći da ću o tome razmisliti.

Sjetih se još nečega: mogao bih početi praviti svoje stranice. Naša škola ih, na žalost, nema. Na njima bih govorio i o njoj. Uz to bih naveo koje su mi najdraže igračke, čega se najviše igram, što čitam, koji su mi najbolji prijatelji i prijateljice, što ću biti kad odrastem, i još mnogo toga. Dao bih prostora i drugima da se i sami okušaju. Vidjet ćemo! Sad za sad dovoljno je i pisanje za Cvitak!

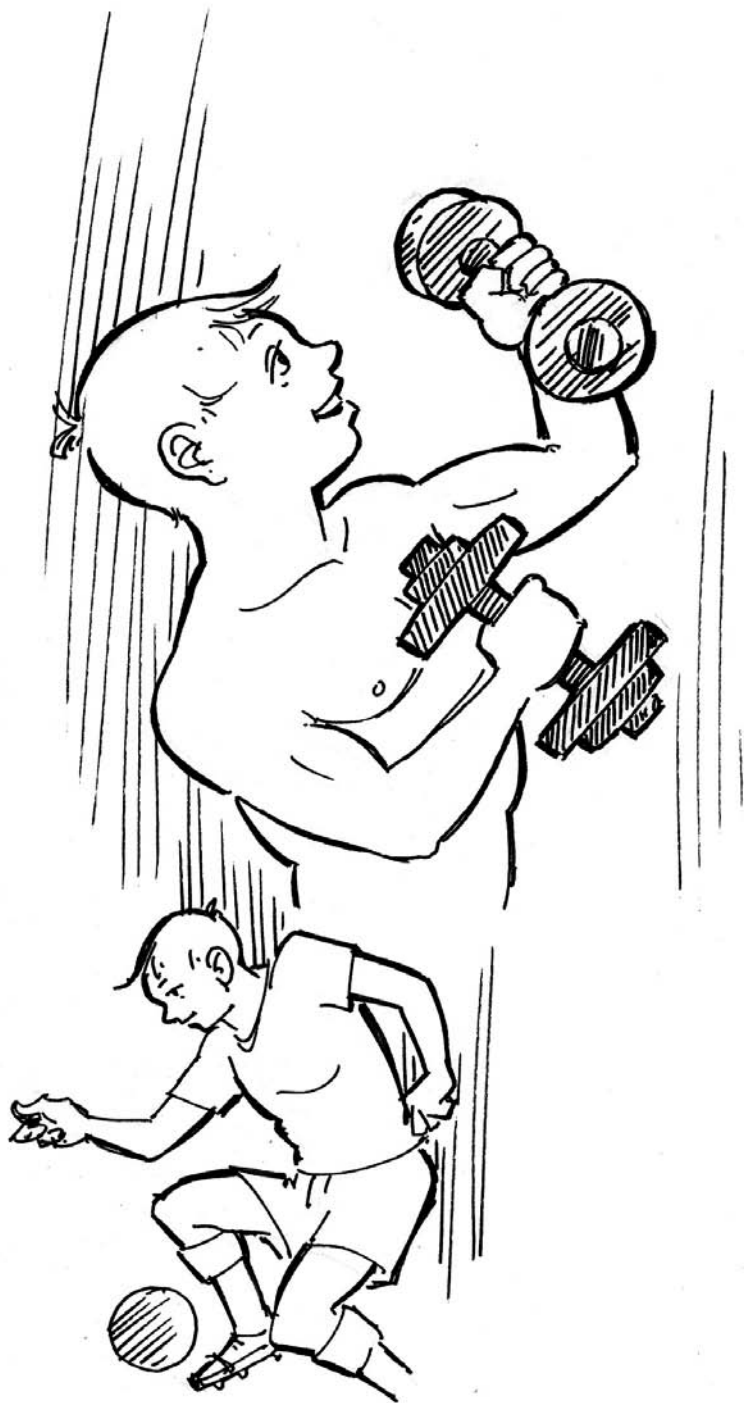


## TJELOVJEŽBA

[www.skolski-sport-zg.hr](http://www.skolski-sport-zg.hr)

U posljednje vrijeme ovi se oko mene osmjelili pa stalno nešto prigovaraju: ...te oponašam Računalka u pisanju, a Modrića u igranju, te ne govorim čitateljima odakle sam, te ovo, te ono. A ja mislim da nemaju pravo. Prvo, nikoga ne nastojim oponašati, zadovoljan sam s onim što mi je Bog dao i to mi je dosta. Naravno, volim gledati kad nekome dobro nešto ide i učiti od njega. Drugo, što briga čitatelja odakle sam? Važno je da se razumijemo. Bilo bi lijepo kada bi mi došli u goste, ali puno ih je! Radije da se mi ovako upoznajemo, a ako dođe do toga da se trebamo upoznati osobno, ni tu ne će biti poteškoća. Okanite me se, dakle, i pustite da u miru radim ono što treba.

Također mi prigovaraju da mnoge internetske stranice koje stavljam u naslov vjerojatno uskoro ne će više biti dostupne, ugastit će se. Pa, što! Neka se one gase, bit će druge slične njima. Ja nastojim govoriti o onome na što me potakne internet dok je Računalko govorio o onome što ga je potaklo dok je nastojao ovladati znanjem korištenja računala. Vidite da ga ne oponašam! Ja sam, dakle, otišao korak



dalje. Zafrkavam se! Računalno je stariji od mene i nije mu računalni svijet bio tako dostupan od malih nogu kao meni. Zbog toga ja opisujem ovo što opisujem, a onaj koji dođe poslije mene, vjerojatno će opisivati nešto drugo. Baš me zanima što će izabrati! Ma, što god izabrao, važno je vježbati i pripremati se za život. Shvatio sam to ovih dana dok sam provodio prve dane u obližnjoj nogometnoj momčadi, a did kaže dok sam se bavio tjelovježbom. Niste čuli za to? Naravno da niste ako vam ništa nisam pričao. Dobro, učinit ću to kratko sada.

Nekada smo u obližnjem mjestu imali košarkašku momčad. Međutim, raspala se. Nije bilo dovoljno novca, tako kažu. A ja u posljednje vrijeme mislio upravo to vježbati. I tako mi nije preostalo ništa drugo nego upisati se u nogometnu momčad. Nisam grubijan, ali me odmah staviše za braniča, lijevoga, ako se gleda sa strane vrata. Zadatak mi je ne dati protivničkom igraču proći tom stranom. Nastojim to činiti vještinom, a ne udarcima iako bih više volio igrati naprijed, tamo gdje se zabijaju pogodci. Vidjet ćemo, možda jednoga dana promijenim mjesto. Zasada mi ide dobro i ovdje. Vidio sam da sam malo ojačao. »Dobro ti ide ta tjelovježba«, reče mi did. »Trudim se«, odgovorih, a on se nasmija. Iz džepa izvadi novčanicu i reče mi da je

to za sok. Onaj tko želi biti zdrav, mora se zdravo hraniti i zdravo ponašati. Bio sam mu zahvalan, baš sam bio pri kraju s novcima. Sâm sam tomu kriv. Otišao sam s nekim prijateljima igrati one igre na automatima i potrošio sve što sam tada imao u džepu. Morao sam čak zajmiti za povratnu kartu. Stvarno bez veze! Ali, čovjek se uči dok je živ, ponovno bi rekao moj did. Vjerujem mu i nastavljam uporno vježbati.

## POGLED U OKOLINU

www.ukij.hr

Ne hvalim se, ali sada puno bolje pišem i manje mi je potrebna pomoć drugih da bih vam prenio ono što imam reći. Trudio sam se i, hvala Bogu, uspio. On zna jesam li mogao više. Zbog svega toga lakše mi je sada kada Računalko i Mirko kažu da ja i dalje pišem za Cvitak. Nije da ja to ne volim, samo potrebno je nekada i odmoriti se, ako ne ja od pisanja, onda barem vi od mene. Lijepo je osjetiti čežnju za nekim. Meni je tako s Cvitkom. Dok ne dođe novi broj, čini mi se da vrijeme sporo prolazi iako shvaćam da se Cvitak ne piše kao drugi časopisi i listovi koji izlaze tjedno ili svakodnevno.

Moj mlađi brat Miro ne zna o čemu ja ovo govorim. Ta i kako bi znao, ima samo četiri godine. Međutim, vrlo je živ i znatiželjan. Odavno sa stricem gleda moje stare knjige i upirući prstom u neku od slika daje svoja objašnjenja. Već je počeo sričati i poneko slovo. Ipak, još će vremena proteći dok ih sve ne nauči. Kao da je meni to bilo lako!? Na kraju se sve isplatilo. Miri će se u životu možda isplatiti njegova želja za obavljanjem raznih poslova. Voli on i igračke, ali su mu različiti

alati najdraži. Nedavno je imao rođendan i netko mu je poklonio, čini mi se tetka Kata, zbirku alata. Čak je dobio i pojas koji može opasati oko sebe i u njega staviti te svoje igračke. Čega sve tu nema: izvijač, kliješta, pila, turpija, čekić... Ali, sve je od plastike. Miru to ništa ne smeta. Pila, reže, sastavlja, kao da je sve pravo. Stvarno se dobro u sve uživi. Odlučio sam zbog toga da on sa mnom ove godine pravi jaslvice za Božić. Naravno da mi ne će mnogo pomoći, što nije ni važno. Puno je važnije da je njemu drago. Neka se vježba! Kad još malo odraste, upisat ću ga u nekakvu izviđačku udrugu. Zacijelo da to ne ću učiniti bez znanja roditelja, taman posla.

Nisam ja još član nikakve izviđačke udruge kako ste mogli pomisliti. Samo sam ovih dana čitao o jednoj takvoj na internet-skim stranicama. Dobro... Pokazao mi ih je Matko. On to uporno prati. Svidjelo mi se čime se sve bavi ta udruga. Igraju se, idu u prirodu, zabavljaju, mole, stvarno lijepo! Ja sam ministrant, drugi ću vam put o tome pričati, i radimo nešto slično, samo ovo je, čini mi se, ljepše. Pročitao sam da su lani išli u Beč po betlehemske svjetlo. Nije bilo puno teksta pa nisam najbolje sve to razumio. Shvatio sam, pročitavši još neke vijesti, da su se na taj način pripremali za Božić i radovali se.

Također sam razabrao da su to svjetlo nosili po crkvama u Hrvatskoj. Vjerujem da je bilo zanimljivo! Zaboravio sam reći da su oni iz Jarmine. Moram priznati, ne znam točno gdje je to mjesto. Morat ću malko pogledati zemljovid Hrvatske, a mogao bih upitati i nekoga starijeg gdje bi to moglo biti. Tko će se snaći u svim tim mjestima! Pisat ću im da mi je drago da uživaju u prirodi i da se raduju Božiću. Iako ih ne poznam osobno, oni su već moji prijatelji.



## RUKE

www.vcz.hr

I ovaj ću se put pohvaliti, mislim da sam do sada to učinio svega jedanput-dvaput. Čitaju ove moje napise! Susjeda Ruška mi, naime, reče da ima i drugih zanimljivih udruga osim izviđača, što sam se dovezao samo njih. A, da, zaboravio sam reći da su njoj moji roditelji kazali da pišem za Cvitak. Htjeli su se malo isprситi, nema veze. Ja inače o tome puno ne pričam, draže mi je kada mi drugi odaju priznanje. Vratimo se Ruški. Odgovorio sam joj da je to ono što ja znam, a ako ona zna nešto drugo, neka mi kaže. Spomenula mi je volontere. Upitao sam je što je to? Odgovorila mi je da su to oni koji pomažu ljudima oko raznih stvari. Nisam baš najbolje shvaćao pa mi je ispričala i mnogo štošta drugo. Na kraju sam zaključio da bih lakše razumio da su im dali neko drugo ime, poput dragovoljci ili nešto slično, a ne volonteri. Odgovorila mi je da je to sada tako u modi i dala mi internetsku adresu jedne od tih udruga. Moram reći da je nisam odmah posjetio. Bojao sam se da opet ne ću razumjeti o čemu se govori. No, kada sam otvorio te stranice, unatoč nekim izrazima koje nisam razumio, iznenadio sam se onim



što tamo piše. Svoje djelovanje saželi su u nekoliko riječi: okoliš (ovo je kao kod izviđača), nenasilje (mislim da se ovo odnosi na starije, na ratove, a ne na djecu), interkulturalnost (valjda sam dobro prepisao, ovo stvarno ne razumijem), solidarnost (čini mi se da je to kad se nekom pomogne), ljubav (naravno, treba voljeti sve ljude) i mir (ne onaj u učionici, nego općenito u životu). Ako oni ovo provode u djelo, onda su stvarno pravi. Ima, na žalost, onih koji lažu. Zbog toga ja najprije provjerim je li istina ono što mi kažu pa se tek poslije toga upuštam u daljnji razgovor. Nekada mi je to bilo čudno, sada nije. Onaj tko se ne želi popravljati svaki dan lako će slagati, njemu to ne predstavlja ništa posebno. Meni jest. Ne može se tako ništa napraviti u životu.

Razmišljajući o tim volonterima, pala mi je na um misao da njih ima puno više oko nas nego u toj udruzi. Zar volonteri nisu svi oni ljudi koji su pomogli Markanovićima? (Nije im to pravo prezime, to im je nadimak da bi se u našem mjestu razlikovali od drugih koji imaju isto prezime.) Njima je izgorjela kuća. Grmjelo je, stari se električni vodovi zapalili, njih nije bilo kod kuće i sve je progutala vatra. Ne samo susjedi, nego i drugi priskočili su im u pomoć. Pružili su im svoje ruke, kaže tata. Malo sam mislio o tome i shvatio da

je to tako. Ako ti netko ne pruži ruku, ne može se živjeti. Tako je i u školi. Kad nešto ne možemo nikako shvatiti, uvijek ima netko tko je shvatio i tko nam može pomoći. Uvjet je samo da on hoće pružiti ruku i da mi tu ruku hoćemo primiti. Mislite da je to jednostavno? Lako je kada nam želi pomoći netko tko nam se sviđa, ali kad to hoće učiniti netko s kim se svađamo, tko nam ide na živce, nije to lako. Tu uskače u pomoć ono što smo učili na vjeronauku: nikoga se ne smije odbacivati u životu jer time zapravo odbacujemo sami sebe. Hm, treba o tome neprestano razmišljati!

## ŽIVOT

[www.teovizija.hr](http://www.teovizija.hr)

Meni puno stvari u politici nije jasno. Ne samo zbog toga što još nemam puno godina. Ma kakvi! Recimo, kad god gledam Dnevnik, najbolje shvatim vremensku prognozu. Za ostalo nikada nisam siguran. Ne znam zbog čega netko nekoga napada, zbog čega se s njim miri pa opet isto i slično tomu. Meni se čini da se u životu tako ne događa. Barem ne u mom mjestu. Ljudi su iskreniji i bolji jedni prema drugima nego što to izgleda na televiziji. A onda opet onaj irački predsjednik i njegovo vješanje. Stvarno je sve bilo bez veze. Tata prepričava da su mala djeca govorila: »A što će onom stričeku konopac oko vrata?« Neka djeca su se kasnije igrala svega toga i, naravno, umrla. Uistinu besmisleno! A besmisleno je i ono što je Davor gledao na internetu. Netko mu je pokazao na kojim se stranicama može vidjeti čitavo vješanje, a ne samo stavljanje omče oko vrata. I on je to gledao. Ja ne mogu gledati ni kada muče životinje, a kamoli kada nešto čine drugom čovjeku. Baka me je naučila da se ne smije škoditi nijednom živom stvoru. Bilo je to nakon što sam naganjao jednu mačku. Ona mi je nešto bila skrivila, a ja se dao u po-

tjeru za njom. Da me baka nije zaustavila, stigao bih je i... Nemam pojma što bih joj uradio. Možda bi me i srdžba dotle prošla.

Bakin stav učvrstila je u meni ovih dana i slikovnica koju sam pročitao. Kako piše na koricama, ona je djelo Božidara Prosenjaka. Naslov joj je jednostavan - Voda. Nisam je zbog toga odmah ni čitao. Mislio sam da je to ono: voda žubori, proljeće je, i tako to. Međutim, slikovnica predstavlja sasvim nešto drugo. Na temelju motiva iz Svetog pisma, što smo i sami učili na vjeronauku ili smo gledali na nekom DVD-u, Prosenjak priča o uređenju Zemlje za čovjeka koji bi na njoj trebao stanovati. On misli da je Lučonoša baš zbog toga stradao. Bio je ohol, nije htio pomoći čovjeku, pobunio se i Mikael ga je pobijedio. Dobio je ime Nakaznik i otada škodi ljudima. Mi ga zovemo đavao. Nije važno je li to bilo upravo tako, važno je da ne dopuštamo zlu da pobijedi oko nas. Da nema toga zla, ne bi bilo onoga vješanja o kojem smo govorili na početku. Ljudi bi se međusobno lijepo odnosili. Ako bi bili bogati, znali bi i dijeliti, oni koji nešto nemaju ne bi zavidjeli i otimali od drugoga, i još puno toga. Slikovnica ima pravo! Tko zdravo živi, uspjet će radostan doći pred svoga Boga i ući u raj s njim. Što će tada biti lijepo! Možemo li to zamisliti? Ništa nas ne boli, nitko nas ne živcira,

ne moramo ništa raditi. Ako nam se igra, možemo se igrati... Jednostavno, sve što nam nanosi muku, tu ne postoji. E, kad bi tako bilo na ovoj Zemlji! Slikovnica kaže da bi moglo biti ako bismo htjeli. Trebamo se samo malo popraviti. Tada, između ostalog, ne bismo prljali okolinu oko sebe. Čim sam to pročitao u slikovnici, sjetio sam se naše rječice. Kako bi samo bila lijepa kada ne bi nosila sve ono smeće! Mama kaže da nekada nije bila takva. Pusti to nekada! Ja bih htio da je ona čista sada. Imam na to pravo.



## VRIJEME

[www.meteo.hr](http://www.meteo.hr)

Što ste se prepali naslova ovog uratka?! Ne ću vam govoriti o proljeću, cvijeću, pčelama i sličnome. Toga ćete se vjerojatno doticati na satovima hrvatskoga jezika. Ja ću vam govoriti o onome što piše u naslovu - o vremenu. Ako hoćete, čitajte dalje.

U mojoj obitelji svatko se jednako ne odnosi prema vremenu. Tata voli da je ono ljepše kako bi mogao laganije otići na posao i odmarati se kada je slobodan. Zbog toga nije bio zadovoljan ove zime. Htio je da bude dosta snijega, a njega nema, ne samo u Hercegovini nego nigdje. Tumačio mi je nešto o ozonskim rupama, o tome kako su ljudi krivi da je stanje ovakvo kakvo jest. Ja sam ga ispravio da ja ništa nisam kriv. Ako misli da nešto loše radim u tom pogledu, neka samo rekne i ja ću to ispraviti. Pogladio me po glavi, kao da sam mali. Dobro, znam bilo je to bilo od milja. »To se odnosi na vlasnike velikih tvornica koje dime li dime«, objasnio mi je tata, »na one koji u uređaje stavljaju tekućinu - uništavača kisika...« Nisam ga sve najbolje razumio, ali sam shvatio da se prema prirodi treba ispravno odnositi.



Ako ništa drugo, lijepo nam je kad nema smeća, kad su šume zelene... Moj, pak, did o vremenu ne razmišlja kao tata iako su se složili u ocjeni ove zime. On se bavi poljodjelstvom i važno mu je da kiša pada samo onda kada treba za njegove usjeve, da sunce grije samo onda kada treba, da... Ja sam se našalio i rekao da Bogu jamačno nije lako. Kako će on pogoditi kad sve to treba mom didu i drugim didovima u našem kraju, da ne govorim o cijelom svijetu. Did me blago povukao za uho i rekao mi da ću shvatiti kad odrastem.

Odlučio sam i jednom i drugom pokazati da sam već odrastao. Našalit ću se s njima. Čekao sam priliku i dočekao je. Predvečer, dok večera još nije bila gotova i dok još nismo bili izmolili obiteljsku večernju molitvu, kunjali su pred nekom dosadnom TV serijom. Jedan je od njih čak i hrkao, čulo se razgovijetno kroz otvorena vrata. Polako sam se prišuljao računalu, upalio ga, odvrnuo zvučnike do daske i pustio program za čuvanje zaslona. Razgovijetno se čulo kako vjetar huji, snijeg pada. Sakrio sam se i čekao što će biti. Obojica su se najprije počela trzati, ja sam se smijao u sebi, a onda je did otvorio oči. Zaboravio sam važno: ugasio sam monitor. Gledao je oko sebe, nešto mu bilo čudno, otišao do prozora i pokušao pogledati kroz njega. No, bio je mrak i nije najbolje vi-

dio. Zbog toga je otvorio prozor i pružio ruku van. Zbunjeno se počeošao po glavi. Nisam više mogao izdržati i prasnuo sam u smijeh. Shvatio je da je to neka moj namještaljka. Uto se i tata probudio. Njemu nije trebalo dugo da pogodi o čemu je riječ. Na kraju smo se svi zajedno smijali. Predmnijevam da su zaključili da sam odrasliji nego što su mislili. Uostalom, nije to ni važno. Kad im već pravo vrijeme ne može priuštiti zadovoljstvo, mogu ja. Kasnije sam im još pokazao neke stranice na internetu koje naširoko govore o svesmu. Neka čitaju i uče. A i ja ću polako s njima!

## UBUNTU

[www.ubuntu-hr.org](http://www.ubuntu-hr.org)

Nedavno sam uspio zbuniti svoje računalo. Nije ono krivo, a ni ja se nisam tome radovao. Prtljao sam nešto po njemu i odjedanput niti je ono znalo kamo će, a ni ja. Na kraju se sve dobro završilo. Nije mi pomogla nikakva čarobna riječ, na što vas možda naslov upućuje. Zovnuo sam jednostavno prijatelje koji to znaju i računalo je ponovno proradilo kako treba.

A ova riječ iz naslova? Upravo sam zbog nje to i učinio. Neki su mi prijatelji rekli da su čuli od svojih roditelja da je s interneta moguće skinuti besplatne programe, čak i na hrvatskom. Jedan od njih zove se Ubuntu i on zamjenjuje Windowse. Pa dobro, rekao sam, vrijedi pokušati. No, to ti je linux, nadodali su. Nisam ništa razumio. A i oni nisu znali puno više. Jedino Anđelko reče da je čuo da postoje tri vrste računala. To su Windowsi, Macintosh i Linux. Nisam ništa rekao, sjetio sam se kako ću sve to provjeriti. Otišao sam na internet, u tražilicu ukucavao ove riječi i više-manje shvatio o čemu se radi. Moji prijatelji nisu do kraja u pravu, ali ne ćemo sad o tome. Radije nekoliko riječi o Ubuntuu. Tu su imali pravo. Besplatan je i

Windowsi više nisu potrebni. A mnogi drugi programi koje Ubuntu podržava također su besplatni. Zbog čega je to tako? Vrlo jednostavno. Ljudima, koji dobro znaju što su računala, dosadilo je skupo plaćati računalne programe, poglavito što uopće ne vrijede toliko. I onda su udružili svoju pamet i počeli ih sami proizvoditi, ne samo za sebe nego i za druge. Čak su osnovali i udrugu istomišljenika. Stvarno mi se svidjela ta namisao. Kasnije sam čitajući saznao da Ubuntu u afričkom svijetu znači »humanost prema drugome«. Mislim da je to lijepo. Zbog čega bismo samo gledali kako se od drugoga okoristiti?! Ako nešto znam, podijelit ću to ne samo s prijateljima, nego i s onima koje ne poznajem. Neka svatko uživa i onda ćemo svi biti sretni.

Ne želim miješati Ubuntu s Uskrsom, ali ima tu nečeg sličnog, barem prema onome što smo do sada učili. Isus je bio dobar prema svima, liječio je ljude, poučavao ih, pomagao im. I nije nikada za to tražio bilo kakvu nagradu. Ja mislim da bi se i on bavio računalima kada bi danas živio. To bi mu pomoglo u naviještanju. Njegova riječ mogla bi doprijeti do svakog čovjeka na kugli zemaljskoj. Dobro, malo sam se zanio, nemaju svi računalo. Međutim, nije to Isusova krivnja. To je krivnja onih koji zarađuju silan novac na računalima i

svemu što je s tim povezano. Ne znam što će im toliki novac. Bolje bi bilo da ga imaju manje, a drugi više računalnog znanja. Pade mi nešto na pamet. Možda bi tada bili bogatiji i novcem jer bi više ljudi trebalo razne računalne stvari?! Ne zaradiš odjedanput puno, već polaganije, i svi su zadovoljni. Zar to nije humano? Meni jest i mislim da ću se tako vladati kad budem počeo zarađivati.



## KRUH ZA DRUGOGA

[www.ffdi.hr/mep](http://www.ffdi.hr/mep)

Moj djed, odnosno did, jer tako voli da ga se zove, ovih dana nešto stalno vrti glavom. Ne znam što mu je. Nije bezbožnik, ja ću primiti prvu svetu pričest, i zar to sve nije lijepo? Istina, priznao bih ga didom i da je bezbožnik, ali ga ovako više volim. Kad sam ga upitao o čemu se radi, reče mi da nije dobro kako se danas proslavlja prva sveta pričest. Najprije djeca hoće da im se kupe skupe stvari za tu prigodu, a često im ništa od toga nije potrebno ili bi se mogli zadovoljiti s puno jeftinijim. Nakon toga roditelji prave slavlje kao da se dijete ženi ili ima mladu misu. Rekao sam mu da stane. Prvo, što ima lošeg u tome da se provedemo i dobijemo nešto zanimljivo? Drugo, što je to mlada misa? Uzdahnuo je malo dublje. Mislio sam da će mi kao obično reći da sam još zelen, ipak nije. Počeo je s nečim za što na početku nisam shvaćao kakve veze ima s onim što sam ga pitao. Htio je najprije da mu objasnim od čega se pravi hostija. Nije mi to bilo teško učiniti jer je i nas to zanimalo na satu vjeronauka pa sam zapamtio. Zatim me pitao je li nam se Isus morao dati u obliku hostije. Niječno



sam mu odgovorio, kako i priliči. »Znači da se nije obazirao na bogatstvo«, zaključio je. Gledao sam ga ne shvaćajući, a on je nastavljao dalje kao da ništa ne primjećuje: »Isus želi biti kruh za svakoga od nas, kruh za drugoga. Želi nam pomagati, savjetovati nas, učiti nas. Onaj tko misli samo na bogatstvo, nikada to ne će učiniti. Zbog toga nije bogat, jer odlazi s ovog svijeta bez ičega. A onaj tko je bio s Isusom, odlazi s ovog svijeta ruku punih svojih dobrih djela. Ujedno dok živi, živi zadovoljno, jer je njegovo srce bogato, makar nekada jedva imao sredstava za hraniti se običnim kruhom. Zbog toga kažem da je važnije kako ste se pripremili za svoju prvu svetu pričest, a ne što ste dobili i kako su to roditelji slavili. I vi, poput Isusa, morate biti kruh za drugoga.«

Did je zašutio. Šutio sam i ja. Mislim da je u mnogočemu u pravu. Nije ni meni do svega toga, ali je lijepo kad ti netko nešto donese i kad s tobom slavi. Smislio sam što ću. Imam svega, ne ću ništa posebno zahtijevati, a ako nešto dobijem, podijelit ću to s drugima, siromašnjima od mene. Uz to, dobro ću se pripremiti za svoju prvu ispovijed i općenito za prvu svetu pričest. Ta jednom se to događa u životu! A pročitat ću još malo i internetske stranice o Mladeži euharistijskog pokreta. Čini mi se da govore slično onome

što smo govorili na satu vjeronauka i kako govori did. Moram vam priznati da, posebno ono što je govorio did, nisam sve dobro razumio. Malo se zanio pa misli da imam godina koliko i on. Ali, ne govori ludo. Dobar je moj did! Slaže se u tome i baka, samo kad on ne vidi. Neka, slaviti ćemo mi zajedno! Samo da već jednom dođe ta prva sveta pričest! Onda ću kao i drugi moći sudjelovati u svetoj misi. O tome odavno razmišljam.

## RIJEKE

www.crorivers.com

E, ne ću ja sada vama o tome što sam primio za prvu svetu pričest! Ne žalim se na primljeno, ali što će vam to znanje? Niti sam ja bolji od drugoga, ni on od mene ako sam primio bolji poklon, a nismo ni pametniji. Neka, samo vi govorite da se pravim važan! Ja imam svoje mišljenje i gotovo!

Što mi je?! Svađam se! Baš sam zaglibio! Istina je to što sam rekao iako sam to mogao učiniti i na drukčiji način. Sad što je tu je. Pripaziti ću sljedeći put. Očito sam već umoran od ove škole i svakodnevnih zadataka koje ne smijem propustiti. Učiniš to jedanput i loša se ocjena usidri u dnevnik. Pa ti nju ispravi! Tako mi se dogodilo s engleskim. Jezik sam polomio dok ponovno nisam popravio onaj zapis u dnevniku. Ne znam što školi trebaju ocjene?! Zbog čega jednostavno ne bi upisivali: zalaže se, tako-tako, ne zalaže se... Može i malo drukčije. Ljeto je preda mnom pa ću razmišljati o svemu tomu. No, iako mi se ovaj sustav ne čini najboljim, mislim da iz nas izvuče više nego što bismo sami htjeli dati od sebe. Širok je, naime, raspon onoga »zalaže se«. Rekoh li da ću o tome misliti tijekom ljeta? Rekoh! Onda, mozak na pašu!

Kamo će me ovo ljeto odvesti? Pojma nemam! Ne ovisi to samo o meni. Tata i mama će na kraju odlučiti. Ipak, nastojat ću prodati im svoju priču. Zbog čega, na priliku, ne bismo išli posjećivati naše hrvatske rijeke? Zrmanja, Kupa, Neretva... Kako su samo divne! Nemojte me odmah hvatati za riječ i pitati kad sam ih posjetio. Istina je, nisam imao prilike gledati ih uživo, ali sam ih gledao preko interneta. I još mnogo o njima naučio, kad baš hoćete. Čini mi se da su one ustvari samo uvećane ove naše domaće rijeke. Bio sam, naime, na Trebižatu, vidio slapove Kravice, lovio ribu u jezeru na Blidinju. Da, oprostite, to nije rijeka, ali također je lijepo... Eto vidite da dosta toga znam. A jeste li čuli da naš život treba biti poput rijeke? Svašta je zaustavlja na njezinu putu, ona se unatoč tomu probija i stiže tamo kamo se zaputila. Ne ovisi to o tome je li divlja ili ne. Bolje je da je naša životna rijeka pitomija. Tada brže i silnije teče. Ha, nisam zaboravio što smo učili za prvu pričest! Niste valjda ni vi. Ta što ste onda išli na prvu svetu pričest ako jeste!?

Tata je pročitao ovo što sam napisao pa stade vrtjeti glavom. Reče da nisam dosljedan. Nisam ga razumio. Onda mi rastumači da mu ne ću uspjeti prodati svoju priču (bio sam zaboravio da sam to spomi-

njao) i da sam se previše »svađao« tijekom cijelog teksta. Počešao sam se po glavi. Ima pravo, što mogu. Međutim, pala mi je na pamet mala lukavost. Predložio sam tati da nas povede na obilazak rijeka, a ja ću nastojati biti manje svadljiv. »Nemoj nastojati, nego budi«, odgovori mi. »Hoću, bit ću«, obećah shvativši da bi se mogao ostvariti obilazak rijeka. Naravno da ću se tada i okupati, nešto uslikati i još mnogo toga. Treba se znati odmarati.



**IV.**



## UŠI NA ČVOR

www.ministrant.net

Dani odmora su mi i te kako dragi. A kome nisu? Ne samo da se opustiš, nego i napraviš ono što prije, zbog nedostatka vremena, nikako nisi mogao. Ja sam to vrijeme iskoristio, između ostaloga, za popravak bicikla. Dok sam se jednom vozio, nisam dobro gledao, nešto sam zvirloao okolo, kako kaže moja mama, i sudario se s onim Tuljanom, odnosno Darkom. Tuljan mu je samo nadimak. Nije se znalo što su kotači, a što naše noge! Oni koji su sve to gledali rekli su da ni on nije bio upozoran u vožnji. Pa da, zbog toga nije vikao kad je vidio da jurim na njega! Roditelji nam se nisu zbog toga posvađali. Jednostavno su rekli da bicikle sami popravimo kad ne znamo voziti kako Bog zapovijeda. Nije mi bilo pravo, ali što je, tu je. Otišao sam kući, prislonio bicikl uza zid i stao razmišljati što dalje. Ako se želim vozati, nema mi druge nego se prihvatiti posla. Kotači su najteže stradali, sve ostalo bit će lakše popraviti.

Možda me baš zbog svega toga jako živciralo kada bi nam vjeroučitelj Ivo poslije naših huncutarija rekao da će nam svezati uši na čvor. Uvijek bih tada posegnuo



2011

rukom za svojim ušima i odlučivao da se nitko ne će njima igrati. Opet, bilo mi je čudno da nam on to govori. Vodio nas je na izlete, igrao se s nama, ukratko: bio dobar. Upitao sam ga jednom: »A što to znači svezati uši na čvor?«. Najprije se začudio, a onda, kada je vidio da ga to ozbiljno pitam, stao se smijati. Smijali su se i drugi iako nisu razumjeli o čemu je točno riječ. Nakon što smo se svi smirili, polako nam je rastumačio značenje tog izraza. Shvatili smo. Vama to još nitko nije razložio? Pitajte roditelje, a možete se upisati i u ministrante pa će i vama vaš vjeroučitelj govoriti o tome, ali i o mnogim drugim stvarima. Naš je vjeroučitelj uvijek spreman na pokret. Čak zna i svirati. Morat ću se i ja okušati u gitari, a ne samo u svirci prstiju po tipkama računalne tipkovnice.

Čini mi se da vam nisam do sada pričao o svome ministriranju. Ma, nema se tu što puno pričati. Poslužuješ oko oltara, i to je to. Da me sad čuje susjeda Danica, zavrnila bi mi malo ušima, ne bi ih baš vezala na čvor. Neprestano mi utuvljuje u glavu da kao ministrant moram biti dobar. »A nego kakav sam«, znam joj odgovoriti! Ona na to doda da to nije dosta, da moram biti još bolji. Ali, i ona mora biti dobra. Počeo sam joj o tome govoriti pa smo se na kraju posvađali. Da nas je čuo vjerouči-

telj, meni bi zacijelo svezao uši na čvor, a nju bi dobro izgrdio. Znam, ne valja se svađati, ali nekada nam neki stvarno dosade. Fra Ivo nam tako ne govori. On nam svojim primjerom kaže kakvi trebamo biti. Neprestano nas uči nečemu novom. Mi onda shvatimo da je to ono što bismo trebali slijediti. Između ostalog, naučio nas je lijepo služiti kod oltara pa se sada baki-  
ce manje ljute na nas. Mi, naravno, nemamo ništa protiv. Zbog čega bismo neprestano ratovali?! Treba se odmoriti. Ma što odmoriti? Prestati s tim! Ljepše je igrati se i zafrkavati.

## NACRTAJ ME LIJEPO

www.safcakovec.com

Dok sam pohađao pučku školu, crtanje mi nije najbolje išlo. Zamislim određenu stvar, a ruka umjesto da to nacрта, bavi se nečim svojim. Ne mogu je kazniti, moja je, stalno je trebam. Pokušao sam ju uvježbati, ali bez nekakve velike koristi. Bog nije dao veći dar toj mojoj desnoj ruci, lijevom nisam ni pokušavao, i to je to. No, dao mi je dar uživanja u lijepom i danas ga dobro koristim.

Ja se, evo, raspisah, a ne rekoh da mi je Drago prepustio ovaj prostor. Reče mi: »Računalko, odavno te nije bilo, mene si opteretio, a ti prst u uho.« Uvjeravao sam ga da nije bilo tako, da sam morao mnogo učiti, da se srednja škola ne završava mlaćenjem prazne slame. Na kraju sam morao priznati da ni njemu nije lako u pučkoj školi. Želimo li nešto postići, od nas se traži rad i znoj. Jadan je onaj tko se nada da će to pronaći na putu.

Možda mislite da sam malo preozbiljan?! Ma, nisam! Ove mi je misli nadahnulo pro-matranje vinograda. Jesen se približava, a oni puni zrele grožđe. Nekada nisam razmišljao kako sve to nastaje. Sada znam pa i sam u tome sudjelujem. Pomažem ocu uskopa-

ti vinograd, polijevati i plijeviti lozu i oko raznoraznih drugih manjih poslova. Na kraju pomažem ocu i u trganju grožđa, ali prije toga se dobro prošecem kroz vinograd. Što sam stariji ponašam se tako sve više i više. Ne gledam u tom grožđu vino u koje će biti iscijeđeno - u njemu gledam ljepotu. Ako je Bog znao stvoriti nešto ovako predivno ovdje na zemlji, koliko li je tek čudesnosti stvorio na nebu!? Nadam se da ću je jednoga dana vidjeti svojim vlastitim očima.

Trudit ću se biti dobar i Bog će me pri-pustiti k toj ljepoti. Što ću uživati!

Eto, to su moje crte koje mogu povlačiti kako ja želim. Njih svatko može rabiti, samo ako hoće. Čini mi se da mi divota pri-robe neprestano viče: »Nacrtaj me lijepo!« Zbog čega ne bih, na ovaj ili onaj način? Tako postupaju i crtači filmova. Istina, ne svi. Nije da oni ne bi voljeli tako crtati, nego su im tako zapovjedili. Tvrtnke koje ulažu novac u crtane filmove žele zaraditi što više i proizvode takve za koje misle da će najbolje proći na tržištu. A to se događa samo ako ih se gleda. Iako ovo pri-je nisam znao, neke sam filmove jednostavno propustio. Odvratna su mi sva ona čudovi-šta. Nisam lud uživati u njihovim budala-štinama i poslije ih sanjati po noći. Ako ću nešto sanjati, neka to budu moji prija-telji, nogometne utakmice pa, ako hoćete,

i vinogradi. Zlobnici će reći da sam se već počeo opijati čim spominjem toliko vinograde. Taman posla! Vidio sam dosta pijanih i ne želim nikada biti takav. Radije ću se dokazivati nečim pametnijim. Može to biti čak i ovo pisanje iako u početku nisam tako mislio. Zašto ne?! Sve ono što lijepo učinimo, u stvari je dokazivanje da dobro stanuje u nama, odnosno da smo njime bogati. A tko to danas ne želi biti bogat? Ponajviše žele oni koji nam prodaju koje-kakve budalaštine. Sa mnom će se namučiti, a o svemu ću i dalje pričati drugima.



## GENERALI

[www.pobijeni.info](http://www.pobijeni.info)

U Hercegovinu dolazi general franjevačkog reda. Tako je glasila vijest koju sam nedavno čuo. Bila mi je čudna. Rekao sam si: »Računalko, nešto tu nije u redu.« Ili su oni pogriješili ili tvoje znanje šepa. Kako će franjevački red imati generala? Ta nije on vojska! Franjevci se mole Bogu, pomažu ljudima, donose mir, a ništa ne osvajaju. Istina, nisu ni sve vojske napadačke, ali ih ima i takvih. Najbolje bi bilo zaviriti u enciklopediju. Rečeno, učinjeno. Oni su imali pravo. Franjevački red, a i drugi redovi, za vrhovnog poglavara imaju generala. On ravna ustrojem njihova života. Zanimljivo! Kad je tako, treba to prihvatiti. Ta ne ćemo mi njima određivati kako će živjeti i raditi! No, vidio sam da se može izdržati u tom ustroju. Došao sam do toga zaključka dok sam malo promatrao ove hercegovačke franjevce. Ima ih dosta, negdje oko dvije stotine i netko mora biti na čelu. Takav se na jednom području zove provincijal, a general je poglavar svih njih na svijetu. Enciklopedijo, hvala. Za sada dosta znanja.

A zbog čega taj general dolazi? Uspio sam se snaći pa sam i to saznao. Dolazi da bi



posjetio franjevce u Hercegovini i vidio kako im napreduje rad. Čini tako i s drugim provincijama. Nije mu očito nezanimljivo. Malo si u Hercegovini, malo u Hrvatskoj, malo u Poljskoj, malo u Čileu, malo u... Ipak, vjerojatno mu i dosadi. Nije sve u hodanju. Međutim, njemu je to jedan od zadataka. Neka mu je Bog na pomoći.

Neka je Bog na pomoći i svima nama. I mi imamo generale, samo su nam ih zatvorili. Kažu da se nisu dobro vladali u ratu! Ma, kako nisu!? Protivnici su napali našu domovinu, branili smo se i sad da sve to nije u redu!? Daj pusti! Možda bih im i povjеровao da su oni generali koji su napadali za to zasluženo kažnjeni. Na žalost, nisu. Kako to? Lijepo! Da su oni kažnjeni, ne bi bilo lako ponovno nas natjerati živjeti u zajedničkoj državi kao nekad. Žele nas sve zajedno proglasiti odgovornima, divljacima kao Indijance, te nam zapovjediti kako se vladati. Baš su smiješni! Kako možeš strpati različite narode u zajedničku kuću koja se naziva država? Možemo si predočiti na što to sliči. Zamislite da čitavo selo ili grad živi u nekoj velikoj kućetini. Tu se ne bi znalo tko pije, a tko plaća. Kako će se onda znati u državi!? Neka se oni okane ćorava posla. Ta već je jedanput taj pokus propao. Vjerujem da ste u školi učili o tome. Sjećate se, 1945., uz pomoć drugih, komunisti su pobijedili na ovim

prostorima. Opijeni tom pobjedom pobili su mnogo onih koji su im bili neprijatelji ili su mislili da su im neprijatelji. Među njima pobili su i 66 hercegovačkih franjevacu. Drago vam je već nešto o tome govorio. Onaj je general kojeg smo spominjali u crkvi na Širokom Brijegu pokopao fratre čija su tijela nedavno pronađena. Također se nastoji da jednoga dana oni postanu svetima i blaženima. Drago bi mi bilo dočekati taj trenutak.

Oprostite, malo sam se zanio. Morao sam. Ne bavim se ja previše politikom, ali mi se činilo da sam trebao reći ovakve stvari ma koliko izgledalo da su teške, zakučaste, da čovjeka nekada ne zanimaju. Život je takav. Treba o svemu razmišljati i pravilno zaključivati.

## POVEZANOST

[www.saborznanja.org](http://www.saborznanja.org)

Nedavno sam u novinama čitao o dječjem saboru znanja. Ne budi lijen, otišao sam na internet i tamo pronašao da čak imaju i svoga predsjednika, kao i župane i županice koji predstavljaju po jednu županiju u Hrvatskoj. Nisam našao ništa o BiH, ali važna je namisao. Možemo i mi s ove strane granice napraviti nešto slično ako hoćemo. Nerazumljivom mi se učinila dobro istaknuta postavka: sinergija. Kao, ispružene se ruke dodiruju, svi smo jedno, braća smo i sestre... Miriše mi to na kršćanstvo, u isto vrijeme i odudara. Ponovno sam potražio pomoć. Mirko se odavno nije javljao pa neka sve ovo razjasni. Ne ću ga siliti da govori o politici i izborima. Oni to na nebu nemaju, a čini mi se da bi bilo bolje da nemamo ni mi na zemlji kad su nam političari takvi kakvi jesu. Mirko, izvoli!

E, moj Računalko, ti si stvarno nepopravljiv. Zaglibiš i onda zoveš mene u pomoć. Mogao si i sam riješiti zagonetku. Trebao si malo više kopati po knjigama, poglavi to onima iz vjeronauka, i tamo bi pronašao odgovor na svoje pitanje. No, neka ti bude, drago se i meni obratiti čitateljima ovih redaka. Istina, činio sam to preko

tebe i Drage, ali izravan pristup je nešto drugo.

Da vam, dakle, pričam o sinergiji?! Hm! Pojednostavit ću. Naravno da je dobro da se lijepo odnosimo prema drugome. Međutim, trebamo paziti da to ne činimo tek iz osjećaja ljudskosti, nego i iz osjećaja da nas je Bog sve zajedno stvorio i da bismo se jednoga dana trebali naći u njegovu društvu. Oni koji govore jedino o ljudskoj povezanosti, zanemaruju život s Bogom. Iz prve vam ruke jamčim da nemaju pravo. Da samo znate kako je lijepo živjeti u Božjoj blizini! Osjećaš radost, milinu..., ma ne, nemoguće je to opisati ljudskim riječima! Pokušajte živjeti po Božjim načelima pa ćete barem blijedo doživjeti takav ugođaj. Evo, toliko o tome. Nema smisla neprestano preispitivati svakodnevni život drugoga, važno je da mi radimo dobro. Kada drugi to vide, sami će preispitati svoje stavove i najvjerojatnije ih promijeniti. Svatko je, naime, slobodan i može učiniti ovo ili ono.

A niste me još ništa pitali o Isusu koji se jednoga dana rodio na zemlji! Mislite da to za nas ovdje na nebu nije važno? Ma nemojte! Isus se rado sjeća tih trenutaka iako su ga ljudi na koncu razapeli na križ proglasivši ga varalicom. Znaete zbog čega se to dogodilo? Zbog toga što se nisu htjeli mijenjati. Na sličan način postupaju i

danas. U vrijeme kada vi na zemlji slavite Isusovo rođenje, neki, umjesto da vam se pridruže, nagovaraju vas da tada što više potrošite. Obasipaju vas hrpom zamamljivih stvari i nikada ne kažu da bi bilo dobro otići na svete mise zornice, ispovjediti se, pomiriti se s drugim, nekoga, tko je slabijeg imućnog stanja, obveseliti kakvim darom ili posjetom... Uz to vam govore o nekakvom Djedu Božićnjaku i Djedu Mrazu. Šteta da ne razumiju božićno vrijeme jer to ujedno znači da ne razumiju ni druga vremena! Ipak, Isus se uzda u vas. I ja, naravno. Toliko ste puta pokazali da znate biti pravi kršćani, da ste povezani s Bogom. Hvala vam na tome.



## LOPTO, LOPTICE

[www.salezijanska-mladez.com](http://www.salezijanska-mladez.com)

Mislím nešto ovih dana o čemu pisati. Počnem li o onome što vidim svaki dan, ne ćete uspjeti razumjeti. Nebo je, ipak, druga stvarnost. Znat ćete kad jednoga dana, ako Bog dadne, dođete ovamo. Dotle se trebate truditi živjeti dobro i ne će biti nikakve poteškoće vidjeti mene, sve ostale anđele, svetce, svu tu ljepotu. Aha, sjetio sam se što pisati ovaj put. Može malo o športu, dokolici i sličnome? Smijete se! Što tu ima smiješno?! Anđeli dobro znaju što znači igra. Nije ona nešto neozbiljno, dapače! Naravno da ne mislim na profesionalno bavljenje igrom. To je nešto drugo. Mislím na igru kao na sastavni dio ljudskog života. Samo, koliko bi bila ljepša da ljudi pritom ne prostače ili psuju! Čak se i vi mlađi tomu učite od njih. Jednostavno ne razumijem takvo ponašanje. To je utjecaj zla, a znamo da je zlo ružno, da nas uništava. Kad bi se to razumjelo na zemlji, i meni bi bilo puno lakše. Ne bih im morao razjašnjavati sve te stvari te bi lakše predmnijevali kako je to biti na nebu. Međutim, ne treba se predavati. Mi učinimo što možemo, a drugi neka postupi kako misli da treba i neka i za to snosi posljedice.



Ja se raspričah o ljudskom ponašanju, a nikako prijeći na ono što navijestih. Što ćete, i ja se malo zaigrao. A baš vam imam o čemu pričati. Mnogi svetcu koji su ovdje sa mnom u rajju puno su radili s mladeži, samim tim igrali se. Ta tko je vidio biti s djecom i ne igrati se s njima!? Logično, zar ne? Moram reći mnogo su toga napravili. Danas njihovi nasljednici čine isto. Baš lijepo od njih. Možda ste ih već negdje susreli ili čitali o njima. Nema smisla da ih navodim. Zaista ih je puno. Svi su mi jednako dragi. Nekad im kažem da ću im sa zemlje ponijeti loptu, samo neka opišu kakvu žele. Nasmiju se. Ta što će njima lopta na nebu!? Ali, nije ta zamisao baš bez veze. Nisu lopte samo od kože, plastike... Zbog čega ne bi bile i od molitava, dobrih djela...? Vi se malo potrudite, reknete kojem svetcu da ja to odnesem, i to je to. Ne treba odmah biti neka velika lopta, može biti i loptica, važno je samo da se trudimo i mislimo na svog omiljenog svetca. Ako hoćete, ponijet ću i vašem osobnom anđelu čuvaru iako je on zadovoljan i s pređašnjim prijedlogom. Ovdje, naime, nema nikakve zavisti. Vlada stanje slično kao među braćom i sestrama koji se slažu. Nadam se da znate o čemu govorim. Šteta da danas roditelji imaju manje djece pa je ovo teže razumjeti. Nekada nije bilo tako. U ta vremena ljudi su

se malo više držali skuta Božje haljine. Znali su da ih Bog uvijek čuva i da se ne trebaju bojati sutrašnjeg dana. Kako je tada bilo lijepo?! Mi smo anđeli imali toliko posla. Djece na zemlji na sve strane. Ponovno će doći takva vremena, ne može se drukčije živjeti.

Jesam li malo preozbiljan? Nisam! Tko je vidio da život može teći ako nema djece!? Ona se znaju tako lijepo igrati (ne ćemo o tome kako to izgleda kada se počupaju), znaju se veseliti, biti jednostavna. A sve su to oznake nečeg velikog. Ja im se zbog toga uvijek radujem.

## ZAJEDNO STE JAČI

[www.karmel.hr/ekumenizam.htm](http://www.karmel.hr/ekumenizam.htm)

Gledam kako je ovih dana lijepo vrijeme na zemlji. Ne, nisam se prevario. Znam ja da proljeće još nije došlo. Ipak, to suncu ništa ne smeta obradovati ne samo djecu nego i starije. Koliko god se netko volio skijati i klizati na snijegu, puno je svima ugodnije kada se ne trebaju bojati prehlada i jesu li dovoljno toplo obučeni.

Na nebu nema zime. Ovdje je uvijek toplo, ako se tako može reći, i vlada potpuna opuštenost. Kako bi drukčije i bilo!?! Svi se volimo, poštujemo jedni druge, jednostavno uživamo u neizmjernoj Božjoj dobroti. Kad bi ljudi znali kako to izgleda, nikada ne bi napravili ni najmanji grijeh ili prekršaj. Ne isplati se prokockati nešto ovakvo. Na žalost, ima onih kojima nije mnogo stalo do toga. Ne razmišljaju dovoljno i zadovoljavaju se onim što trenutno vide i osjećaju. A to je tako prolazno i krhko. Iskusili niste, ali ste već vidjeli da čovjeka može nestati u djeliću sekunde. Ne mislim na to da nekud ode, mislim na to da umre. Znam da djeca o tome nerado govore, kao i stariji, međutim, životna je to da-nost na zemlji i ne može je se jednostavno izbjeći.

Računalko nešto vrti glavom. Dobro, prošli su Svi sveti, prošao je Dušni dan, pa neka bude ovoliko o tome. Shvatili smo da se jednoga dana umire i za sada je to dosta. A jesmo li shvatili kako treba živjeti da bi se spreman dočekao taj dan? Tako-tako, reći će netko. Drugi će se počesati po glavi i zbunjeno nešto promrmljati. Meni anđelu možda ćete reći da ne gnjavim i da pojednostavim. Slažem se, iako ova riječ »gnjaviti« nije najsretnije izabrana. Netko bi se od vas ljudi na to naljutio, ja ću se samo nasmejati i ispričati vam nešto novo. Reći ću vam nekoliko riječi o onome o čemu i Papa često govori. Riječ je o jednom nastojanju koje se zove *ekumenizam*. Jeste li uspjeli ispravno izgovoriti? Jeste! Idemo dalje. Pustimo kraju od čega sve dolazi spomenuta riječ ili pojam. Recimo da je to nastojanje da se sve kršćanske crkve na ovom svijetu ujedine. Mislim da bi to bilo predivno. Puno biste lakše pobijedili zlo koje neprestano pokušava omesti Božje naume na zemlji. Naravno da u tome ne će uspjeti, ali će neke ljude strovaliti u pakao. A Bog to ne želi. Njemu je drago da su ljudi ujedinjeni i jaki. Dok ovo govorim, ne mislim da trebaju postati jednaki, poput klonova, kako to vi ljudi kažete. Možda i nadalje ne ćete u isti dan slaviti Božić, ali ćete osjećati da svi pripadate istoj, kršćanskoj obitelji. To

je kao u nekoj vašoj običnoj obitelji gdje ima puno braće i sestara koji su različiti između sebe, što ne priječi drugima da se vole, poštuju i pripadaju istom korijenu. Vratimo se nadnevcima slavljenja Božića. Ljudi su na različite načine izračunali nadnevak Isusova rođenja i zbog toga ga ne slavite svi isti dan. Moguće je unijeti promjene, međutim, nije to toliko važno, puno je važnije da ste međusobno povezani i da time svjedočite Boga u kojeg vjerujete.

Nadam se da vas nisam ugnjavio, kako se izraziste, odnosno da ste me razumjeli. Meni je bilo lijepo s vama. Osjećam da se i preko vas širi zajedništvo na zemlji.



## JEZIKOM PO GLAVI

[www.hrt.hr/htv/emisije/navrhjezika/](http://www.hrt.hr/htv/emisije/navrhjezika/)

Možeš ti pričati što hoćeš, ali jezikom ne možeš okolo mlatarat kako ti se prohtije. Tako neki dan odgovori Sanja dok se Drago s njom prepirao. Nasmijao sam se. Imala je pravo. Drago je zaista bio pretjerao. Pročitao na internetu o TV emisiji o jeziku i počeo baki Sanji dokazivati kako dobro ne govori. Kao, ne zna što je hrvatski jezik, nije se još oslobodila komunizma, bratstva i jedinstva... Vidi ti njega! Baš on zna što su te stvari! Očito je slušao razgovor starijih pa se počeo praviti važan. I pred kim će drugim nego pred Sanjom kojoj je brat nestao još u onom ratu. Nije nekud otišao, nego ga popila noć, kako se to kaže. Ne znate što to točno znači? Neka vam Drago kaže, red je da budem na Sanjinoj strani.

Na jezik stvarno treba dobro paziti. Na žalost, ljudi tako uvijek ne čine. Naravno da na taj način nanesu mnogo štete. Posvade se, čak i zamrze. Zlo uživa. Tek se pred velika slavlja, kao što su Božić i Uskrs, sjete da bi trebalo riješiti te nesporazume, ali ne ide. Previše je vremena prošlo. Zbog svega toga moramo paziti na svoje ponašanje, odnosno na svoj govor.

Vidim da se na vjeronauku to često spominje, a često i u školi. Na žalost, takve primjere ne slijede i javna glasila. Što se sve tamo može naći! Neprestano se čudim kako su djelatnici u tim sredstvima tako neozbiljni. Onda se sjetim da je posrijedi utjecaj zloga na njihove vlasnike. I bude mi žao. Ima toliko lijepoga o čemu bi se moglo govoriti, a oni tako! Jezik jest mali, ali je očito da je tako moćan.

Drago maše glavom. Opet se moram nasmiješiti. Podrazumijeva se da sve ovo ne ide na njegov račun. Iskoristio sam samo njegov mali nesporazuma sa Sanjom i ništa više. Htio sam objasniti da stariji nisu »onako bez veze«, a vi mlađi puni znanja, i obratno. Svatko je Bogu mio jer on ga je jednoga dana stvorio i svi će ljudi doći k njemu. Taj dolazak priprema se na zemlji. Tko bude dobar, radosno će se susresti s tom drugom stvarnošću, a tko ne bude... Pitajte starije u kući.

Da se mi opet vratimo našem Dragi. Onaj nesporazum nije nastao iz njegove obijesti nego iz želje da pokaže svoje znanje. Moram ga pohvaliti jer se u zadnje vrijeme puno više trudi oko učenja. I sve je oko njega krenulo na bolje. Roditelji ga više paze, nema kazni u školi, društvo s kojim se druži skladno se uklapa u okolinu. Milina jedna! Ne govorim sve ovo da se uzoholi. Shvatio je da tek onda kada ne-

što posijemo, možemo nešto i ubrati. Zbog toga se i dao na praćenje one emisije o jeziku. Tko zna, možda postane pisac, ali ne mora tako biti. Nema ništa ljepše nego kada ljudi lijepo govore svojim jezikom. Ovdje na nebu to izgleda poput romona vode u proljeće. Zemlja se budi i zahvaljuje svom Stvoritelju što ju je stvorio tako divnu. Pokušajte se unijeti u ove misli. Zar ne, osjećate njihovu milinu!? Ne dajte zato da vas bilo tko prevari i kaže da ne valjate što ste se rodili u svom narodu. Pa kako ćeš voljeti druge narode ako ne voliš svoj! Znam da vi to shvaćate i zato vam hvala.



## OSMIJEH

<http://mladimladima.glas-koncila.hr/>

Nije da su me natjerali da ponovno pišem, ali imao sam nekog drugog posla i mislio sam da će vam se obratiti ili Drago ili Mirko. Sad što je, tu je, treba prionuti peru, odnosno tipkama tipkovnice, pero, naročito ono gušćje, davno je izbačeno iz uporabe.

Što?! Ne znate kako se to nekada radilo? Evo ovako, samo kratko, nešto sam vam drugo htio reći. Nije bilo e-pošte, razglednica i dopisnica, bio je samo materijal na kome se pisalo i gušćje pero. Ono se zaroni u tintu i polagano piše. Podrazumijeva se lijepim rukopisom, a ne kao danas kada ja ili netko drugi počne pisati. Dokle je to trajalo? Da vam budem iskren, malo sam sve pozaboravio. Otiđite vi lijepo na internet, pronađite stranice Wikipedije ili neke slične i pročitajte što piše o svemu tome. Možete i meni ponešto priopćiti, neću se ljutiti, taman posla.

Ja sam vam zapravo mislio pričati o osmijehu. Vidim kako ste razvukli usta u čuđenju. Zašto ne bih o tome govorio? Osmijeh je nešto najljepše što postoji. Zamislite da su vam roditelji, braća, bližnji, a i vi sami, neprestano u nekim

dubokim mislima, namrgođena čela. Svatko bi bježao od vas kao od okuženih. No, kad se nasmiјete, k vama dolaze poput pčela u proljeće na cvijet. Takav je jednostavno zakon života. Isus je to dobro znao pa je ljude učio biti mladima. Opet ja pričam nekim čudnim govorom! Međutim, tako je bilo. Njega jesu ubili misleći da su time nešto veliko napravili. Pritom su značajno kimali glavom bez naznake osmijeha na licu. Ipak, dogodilo se drukčije. Isus je uskrsnuo, a o njima do današnjeg dana, i bit će tako do kraja svijeta, govorimo kao o ljudima koji su tragično pogriješili. Vjerujem da se sve ne bi tako odigralo da su barem iskrice osmijeha prodrle do njihovih srdaca i lica.

Naravno da ni svaki osmijeh nije uvijek to za što se prodaje. Često je lažan. Nemojte me pitati zašto je to tako. Trebalo bi nam previše vremena za razjašnjavanje. Možemo napraviti usporedbu s našim lažima. Ako znamo zbog čega se njima služimo, znamo i što su lažni osmijesi.

Mladi koji se smiju punim srcem i licem nipošto ne griješe. Sad, kad kažem mladi, ne mislim samo na one koji idu u srednju školu ili će uskoro poći. Mladi ste i vi. Ta, što vam nedostaje!? Mladi su čak i stari, ako žele. Dovoljno je da u sebi gaje mladenačke osjećaje, a potpuno je nevažno probada li ih nešto u tijelu od starosti

ili ne. Može se to vidjeti kod naših baka i djedova. Odjedanput otkrijemo da je s njima nekada lakše razgovarati nego s nekim tko je od njih mlađi puno godina. Ako dopuštate, preporučio bih vam da ih malo propitkujete, a ne samo da odmahnete rukom na spomen o njima i odete nekim svojim poslom.

Naučio me dosadašnji život da je najlakše biti mlad kad vjeruješ u Boga. Na žalost, ima onih koji ne vjeruju. Ne ljutim se ja na njih, sačuvaj Bože, ali lakše bi im bilo kada bi se otvorili Božjoj mudrosti i s pomoću nje suočavali sa svime što nas okružuje. To bi ih učinilo novijima, mlađima, boljima...



## TREŠNJE, VIŠNJE I TAKO TO

www.springalive.net

Što je lijepo kad proljeće zamiriše! Tko to kaže?! Pa ja, Drago, zar dvojite u ovu moju tvrdnju?! O jeseni ne ću ništa, jer tada počinje škola, obveze..., dok bi se o ljetu i zimi moglo nešto progovoriti. Glede mene stvar je ovakva: ja jedino ne volim zimu. Snijeg bih mogao podnijeti nekoliko dana, ali da mi je hladno nekoliko mjeseci to mi jednostavno ne prirasta srcu. Zbog toga me oni koji znaju za ovo zafrkavaju da sam se trebao roditi u Africi. Tamo je neprestano sunce. Tek bi mi koža bila drukčije boje: u nekoj nijansi crne, ovisno o tome kako sunce prži. Bit ću iskren i priznati da bih i to podnio. Uostalom, što nedostaje crncima? Imaju dvije ruke, dvije noge, glavu, pamet, dobri su kao i mi..., da ne nabrajam dalje. Samo oni zločesti sebi umišljaju da su oni nešto više ako im je koža bijela. Sve da i jesu, kao da su zaslužni za to!? Važno je kakvo ti je srce, a sve ovo ostalo pusti kraju.

O srcu baš nešto razmišljam ovih dana. Možda bi bolje bilo reći da razmišljam o vočkama u vrtovima ili, još jasnije, o trešnjama, višnjama... Dobro su rodile ove godine. Upravo te mame svojim crvenilom.



Imamo ih i mi nekoliko u vrtu, ipak, one kod susjeda kao da su slađe. Ponekad sam sa svojim društvom znao obići tuđi vrt. Znam da to nije lijepo, znam da bi nam vlasnici vjerojatno dali koju voćku kad bismo upitali, no, rekoh, tuđe je nekako slađe. Jednom smo tako opelješili Miranove trešnje. Znaite, to je onaj mrzovoljni, s kraja ulice. Roditelji su sve saznali pa su nas izgrdili rekavši nam da to nikome ne smijemo činiti, čak ni njemu. Prigovorio sam tati da su oni kao djeca brali tuđe lube-nice, na što sam dobio po ušima. Što ću, nije mi se dalo šutjeti.

Da vam još nešto ispričam u svezi s trešnjama. Bilo je to kad sam tek završavao prvi razred. Nas nekoliko igralo se na ulici. Naišao je Luka, onaj novinar, noseći fotoaparata. Okolo je sve bilo puno proljetnog šarenila. Upitao nas je bismo li se popeli na obližnju trešnju da nas fotografira. Kako ne bismo, nije nam trebalo dvaput govoriti. Još nam je obećao fotografije. Međutim, sutradan je moj brat bio jako ljut na njega. Čak je i vikao. Iz te njegove vike saznao sam što se dogodilo. Luka je fotografiju poslao u novine i netko je, on ili redakcija, ispod stavio naslov: Ovako djeca uništavaju proljetni cvat. E, sada sam i ja bio ljut. Mi uslikani odlučili smo da ćemo mu obrati trešnje kad rode. Istina, trebalo je malo protegnuti

noge do njegova vrta, ali nam nije bilo teško. Poslije sam to ispovjedio prije prve svete pričesti. Vidio sam da se nije dobro osvećivati. Važno je da nije istina ono što je napisano, a već će sve doći na svoje. Čuo sam da su ga kasnije otjerali u tamnicu zbog neke prijevare. Očito, bilo mu se oslačalo lagati pa je dolijao. Ne želim o tome previše razmišljati, to su njegovi posli.

Da, da, bliži se i kraj godine. Kako ću proći? Hoćete da rekнем samo vama? Nadam se da ću unatoč svemu proći dobro. Bio sam se malo ulijenio te sam dobio nekoliko lošijih ocjena. Hvala Bogu, brzo sam se trznuo i mislim da ne će biti iznenađenja. Proljeće mi je otada slađe.

## SUZA

[www.sve-mo.ba/la/](http://www.sve-mo.ba/la/)

Kad je Bog stvorio nebesa, stvorio zemlju, namislio je stvoriti i čovjeka. Kao pravi umjetnik izmijesio ga je i onda mu udahnuo dušu. To je poput onoga kad u nekom umjetničkom djelu prepoznate »ono nešto«. Na žalost, nije to dugo tako trajalo. Čovjek se umislio, zaželio biti poput Boga i u njegov je život ušlo spoznanje zla. Po-tez bez mudrosti, ali povratka nije bilo. Da bi svome djelu ponovno vratio stari sjaj, Bog je smislio, znate što: suzu!

Prisjetio sam se gore spomenutog dok sam gledao veliku, plavu, staklenu suzu iznad ulaznih vrata jednog dobrog umjetnika. Nisam ga pitao što je mislio kad ju je stavljao, vidio sam samo da često u nju pogledava. Drago bi i Računalko rekli da ne trebam voditi tuđu brigu, međutim, njegov mi je anđeo čuvar rekao da obratim pozornost na njega i to sam učinio. Kad bi to znali, vjerujem da bi i njih dvojica promijenili mišljenje. Znate, oni su vam dobri dečki. Nije važno što su rekli da se za ovaj put ja moram dati na posao i ovo pisati, uopće im ništa ne zamjeram. Taman posla! Jesmo li rekli da ćemo pomagati jedan drugome? Jesmo! Trebam, dakle, prihvatiti svoj dio

odgovornosti. Nego, da se mi vratimo na suzu. Od boli ona je čovjeku postala radost. Da, da, tako vam je to. Ne mislim na one trenutke kad nešto ne uradite pa vas roditelji malo istuku. Takve suze zaista bole, ako mislite da ste u pravu vi, a ne roditelji. Mislim ustvari na one trenutke kad spoznate da ste ipak krivi. Suza je tada posve drukčija. Uvijek će vas upozoriti da niste ono trebali učiniti i oprat će učinjeno. Možete se ovog nauka prisjetiti na temelju riječi na vjeronauku. Bog nam uvijek oprašta, samo se trebamo pokazati, što je ustvari plač duše. Ma da, niste čuli za ovaj izraz zato što vam nameću čitati neka druga štiva od onih o kojima se govori na vjeronauku. Na žalost, svijet u kojem danas ljudi žive nije dobar. Ne treba se čuditi da su ga stariji takvim stvorili. Oni su jednostavno dopustili da zlo uđe u njihov život i eto vidite što se dogodilo. U novije vrijeme i sami spoznaju da su pretjerali pa počinju govoriti da je potrebno prikazivati manje nesreća, ubojstava, raznih vrsta zla. A ja sam to lijepo odavno govorio. No, nikada nije kasno, sve dok se ne dogodi Strašni sud. Tada će zaista biti kasno za onoga tko se nije na vrijeme opametio.

Vjerujem da su vam umjetnici dragi. Meni jesu. Gledajte samo na što nas je navelo njihovo malo, jednostavno umjetničko dje-

lo: suza. Mislio sam vam, pak, govoriti o odmorima, rastancima, sastancima..., ali čini mi se da ni ovo nije loše. Neka nama naših umjetnika. Naravno, ne svakakvih ili, jednostavnije rečeno, onih koje uopće ne razumijemo. Promatrajući vas mogu zaključiti da ste, na svoj način, i vi sami umjetnici. Razumijete što znači suza. Počupate se, potučete, nešto slažete, ipak, opametite se i okrenete drukčije. Ma, prava umjetnost! Ne može to svatko napraviti. Važno je samo biti ustrajan, naravno, u dobru. I ništa više! Pa kad je tako, moju poruku znate.



## Životopis



Miljenko Stojić suvremeni je hrvatski književnik, novinar i teolog. Rođen 1. lipnja 1960. u Dragičini kod Međugorja. Pohađa Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom, studij filozofije i teologije u Zagrebu, Sarajevu i Jeruzalemu te magistrira kršćansku duhovnost u Rimu.

Djeluje kao župni vikar, odgojitelj bogoslova i sjemeništara, voditelj mladih, vojni dušobrižnik u Domovinskom ratu, tajnik Hercegovačke franjevačke provincije. Godine 1993. pokreće Informativni centar »Mir« Međugorje te 1997. Radiopostaju »Mir« Međugorje. Kao ravnatelj i predsjednik Upravnog vijeća dugo ih vremena razvija (do 2005.). Idejni je začetnik HIK-a '04, kao i HIZ-a u BiH. Pokreće i vodi agenciju MIRIAM. Vicepostulator je Postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«.

Piše pjesme, oglede, djela za djecu, kratke priče, aforizme, književnu kritiku, stručne i novinarske članke, uređuje knjige te prevodi. Zastupljen je u različitim antologijama, a uvršten je i u čitanke i lektiru hrvatskog naroda u BiH.

Prevođen je na više jezika. Nagrađivan.

Član je različitih udruga, kao DHK, DHK HB, dopredsjednik HIZ-a u BiH.

Surađuje u različitim javnim glasilima.

Pokreće i samostalno radi internetske stranice (www.medjugorje.hr; www.miljenko.info; www.franjevci.info; www.hik04.info; www.hizbih.info; www.pobijeni.info).

Živi i djeluje na Širokom Brijegu i u Zagrebu. Opširnije o njegovu životu i radu može se doznati na stranicama www.miljenko.info.

## Djela

**ZBIRKE PJESAMA: *Unatoč svemu*** (Naša ognjišta, Tomislavgrad, 1994.); ***Pjesma blizini*** (Ceres, Zagreb, 1995.); ***Kaplja*** (Ziral, Mostar - Zagreb, 1997.); ***Sirovi blues*** (Ziral, Mostar - Zagreb, 2001.); ***Golgote glas*** (DHK HB - Matica hrvatska, Mostar - Čitluk, 2002.); ***Dobro jutro, kolonijo*** (DHK HB - Dan, Mostar - Zagreb, 2006.); ***Stopama mira*** (Informativni centar »Mir« Međugorje - K. Krešimir, Međugorje - Zagreb, 2009.); ***Kapaju sjene*** (DHK HB - K. Krešimir, Mostar - Zagreb, 2010.)

*Izabrane pjesme: **Prijatelji*** (Naklada Jurčić, Zagreb, 2000.)

**KRATKE PRIČE: *Ne dirajte bijelog labuda*** (FRAM-ZIRAL - Naklada K. Krešimir, Mostar - Zagreb, 2005.)

**OGLEDI:** *Ta vremena* (K. Krešimir, Zagreb, 1995.); *Paljenje svijeće* (ICMM, Međugorje, 1998.); *Raspretavanje vatre* (ICMM, Međugorje, 2001.); *Rijeka* (ICMM, Međugorje, 2002.)

**SLIKOVNICE:** *Čudesni dani; Moj molitvenik; Priča o Suzani; Kraljica Mira* (Miljenko Stojić - Krešimir Šego, *Anđeli moji*, ICMM, Međugorje, 1999.); *Ivan pod križem* (ICMM - Cvitak, Međugorje, 2001.)

**ROMANI:** *Računalko* (DHK HB - FRAM-ZIRAL - Dan, Mostar - Zagreb, 2007.)

**KRITIKA:** *Riječ po riječ* (Naklada DHK HB - Dan, Mostar - Zagreb, 2007.)

**PRIJEVODI:** *Sa svetom Klarom* (Vijeće fra-njevačkih zajednica, Zagreb, 1993.); *S onu stranu side* (Cenacolo, Saluzzo, 1999.); *Razgovori svetaca na Trgu sv. Petra* (Ziral, Mostar - Zagreb, 2001.)

**MULTIMEDIJA:** *Svetište Kraljice Mira* (ICMM, Međugorje, 2000.)



**KAZALO****I.**

PRUŽANJE RUKE	7
TORBA	11
LISTIĆA LET	15
DAR	19
OCJENE	23
KRALJEVI I KRALJICE	27
PUT KRIŽA	31
KRAJOLIK	33
MOJ OTAC	37
U DRUŠTVU PTICA	41

**II.**

PRIJATELJI	47
LIKОВИ	51
NAŠA VLADA	55
GLAS S BRDA	59
U NEPRILICI	63
IGRA	67
RATOVI	71
LJUDI NA KONCU	75
JELO	79
IZABRANA VRSTA	83

**III.**

RAZBIBRIGA	89
POSLUŽITELJ	93
TJELOVJEŽBA	97
POGLED U OKOLINU	101
RUKE	105

ŽIVOT	109
VRIJEME	113
UBUNTU	117
KRUH ZA DRUGOGA	121
RIJEKE	125

**IV.**

UŠI NA ČVOR	131
NACRTAJ ME LIJEPO	135
GENERALI	139
POVEZANOST	143
LOPTO, LOPTICE	147
ZAJEDNO STE JAČI	151
JEZIKOM PO GLAVI	155
OSMIJEH	159
TREŠNJE, VIŠNJE I TAKO TO	163
SUZA	167

<b>Životopis</b>	171
------------------	-----



*Nakladnici*

**Cvitak**

p. p. 50, 88266 Međugorje  
tel.: (036) 651-154  
faks: (036) 650-630  
e-adresa: list.cvitak@gmail.com

**Alfa**

Nova Ves 23A, 10000 Zagreb  
tel.: (01) 46-98-555  
faks: (01) 46-66-258  
web: www.alfa.hr  
e-adresa: info@alfa.hr

*Za nakladnike*

**Miro Petrović**  
**Miro Petric**

*Grafičko oblikovanje*

**Miroslav Šego**

*Tiskano u Mostaru mjeseca prosinca 2010.*

*Tisak*

**Fram-Ziral, Mostar**







Miljenko Stojić suvremeni je hrvatski književnik, novinar i teolog. Rođen 1. lipnja 1960. u Dragićini kod Međugorja. Pohađa Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom, studij filozofije i teologije u Zagrebu, Sarajevu i Jeruzalemu te magistrira kršćansku duhovnost u Rimu.

Piše pjesme, ogledе, djela za djecu, kratke priče, aforizme, književnu kritiku, stručne i novinarske članke, uređuje knjige te prevodi.

Kroz redovitu desetogodišnju suradnju u *Cvitku* nastala su dva Stojićeva djela – *Računalko* i *Mirkove priče*, a treće ćemo, *Dida Jozu*, uskoro, za godište-dva, također imati priliku čitati u obliku knjige. Dok je *Računalko* više vezan uz računalo i njegove tajne, *Mirko*, odnosno *Drago*, više su otvoreni i »odrasliji« za teme koje svakodnevnica stavlja pred dijete. *Mirko* je, naime, anđeo, a *Drago* školarac i zajedno razmišljaju o svemu. *Drago*, dakle, više prati događaje i vijesti iz zemlje i inozemstva, spremniji je na komentar, sklon zaključivanju o događajima i ljudima.

U sva tri navedena djela, premda u trećem priča teče iz usta dida Joze, koji je veći dio života proveo na bauštelama, Stojić ulazi u svijet današnjeg djeteta, djeteta koje je svakodnevno izloženo događajima i doživljajima, tehnologiji i mogućnostima o kojima stariji nisu mogli ni sanjati.

U tim će knjigama, poglavito namijenjenima djeci, svaki čitatelj, dakle i stariji, pronaći svoje sadržaje, naučiti ono što djeca već znaju (a odrasli još do toga nisu stigli), a da se ni na trenutak ne osjeti neka autorova namjera neutemeljena poučavanja. K tomu i Kristijan, ili *Računalko*, i *Drago* i did *Jozo* žive u konkretnom, stvarnom svijetu, opterećenu različitim problemima, ali i svijetu koji nije lišen nade i kojemu će i sami dati bolji, ljudskiji biljeg.

(Krešimir Šego)



[www.miljenko.info](http://www.miljenko.info)